

พระบรมราชโองการ
ประกาศให้เป็นถ้วนเดียวกันกับกฎหมายราชบัตรเรืองราชรัตน์ : แก้ไขฯ จัดทำโดยวิธี
ตั้งบัญชีเดือย ก้าวเดียวเดือนเดียว ดังที่บัญชีแห่งประเทศไทย

จัดสรุปฉบับ ๑๙๖๘

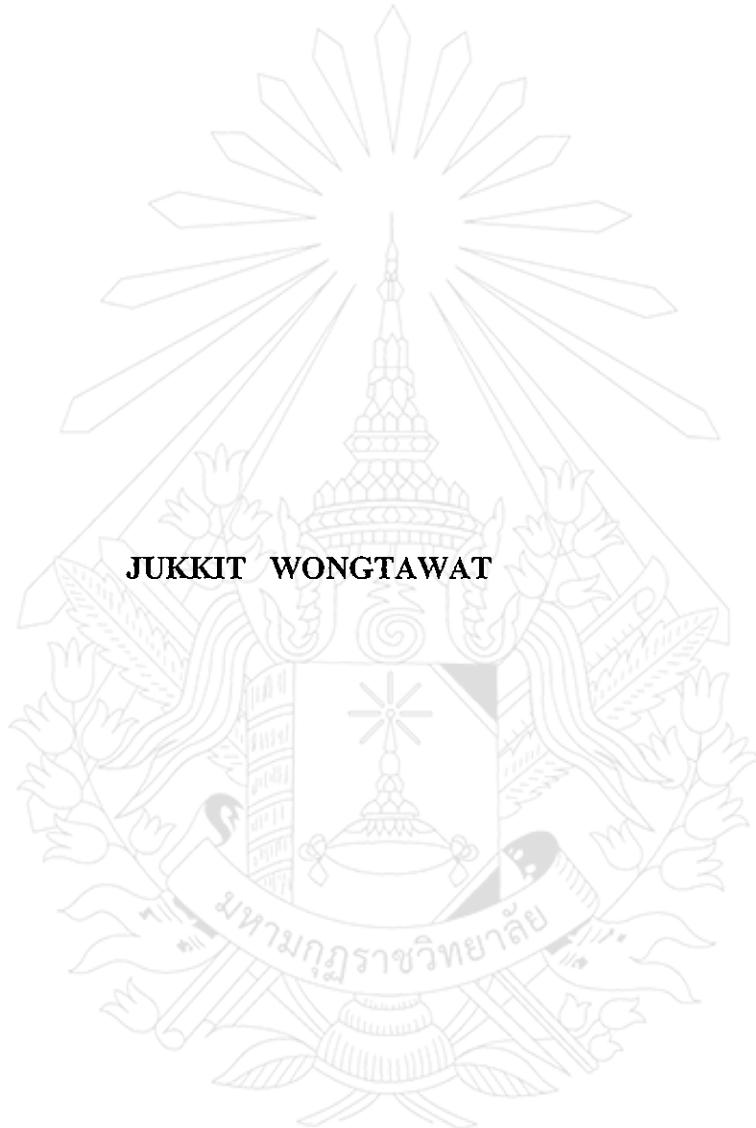
พระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิทางการค้าและมาตรฐานคุณภาพของประเทศไทย
มาตรา ๑ ให้ไว้ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ไว้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
ให้ไว้ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ สำนักงานคณะกรรมการคุณภาพแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร
ให้ไว้ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ สำนักงานคณะกรรมการคุณภาพแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินสุราษของวัยรุ่น : ศึกษาเนพะกรณี
ดำเนินท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรค่าสอนค่าธรรมทางบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๘

**FACTORS AFFECTING THE ALCOHOLIC DRINK OF THE
YOUTHS : A CASE STUDY OF THA DUEA SUB-DISTRICT,
DOI TAO DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE**

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF SOCIOLOGY
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2554 (2011)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ดำเนินการทำเดือ
อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : อักรกฤษณ์ วงศ์พะเวช
สาขาวิชา : สังคมวิทยา¹
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร. ตระกูล ชำนาญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาภูราชวิทยาลัย อนุมติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. ตระกูล ชำนาญ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(พระปลัด บุญธรรม ปุณณามโน)

ติดต่อขอรับเอกสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาภูราชวิทยาลัย

Thematic Title : Factors Affecting the Alcoholic Drink of the Youths : A Case Study
of Tha Duea Sub-district, Doi Tao District, Chiang Mai Province

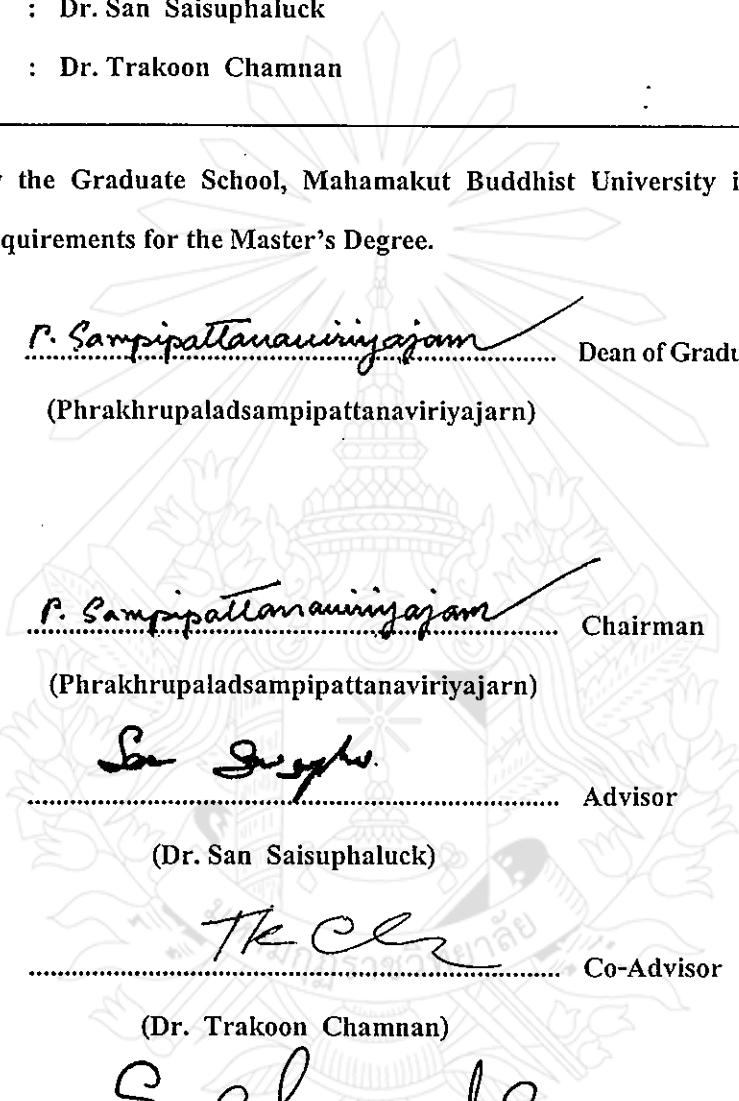
Student's Name : Jakkir wongtawat

Department : Sociology

Advisor : Dr. San Saisuphaluck

Co-Advisor : Dr. Trakoon Chamnan

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn ..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn ..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

San Saisuphaluck ..... Advisor
(Dr. San Saisuphaluck)

Trakoon Chamnan ..... Co-Advisor
(Dr. Trakoon Chamnan)

S. Chaimusik ..... Member
(Asst. (Emeritus) Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

Ph. Boontham ..... Member
(Phrapalad Boontham Puññadhammo)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภออดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: อักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช
สาขาวิชา	: สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร. ตระกูล ชำนาญ
ปีการศึกษา	: 2553

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภออดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษารายได้ต่อวันต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีการคุ้มสุราของวัยรุ่น กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วัยรุ่น จำนวน 350 คน ใช้วิธีสุ่มแบบเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เป็นยงแบบมาตรฐานและ ทดสอบค่าที (*t-test*) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (*One-Way ANOVA*) ถ้าพบความแตกต่างของปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่สำคัญจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ *Scheffe* นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภออดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 2 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้าน สิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ตามลำดับ

2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า วัยรุ่นที่มีรายได้ต่อวันต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราไม่แตกต่างกัน ส่วนวัยรุ่นที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกันมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ปัญหาพบว่า คุ้มสุราเพราะอยากลอง สิ่งแวดล้อมอื้ออำนวยในการคุ้มสุราและหาซื้อย่างง่าย

4) แนวทางแก้ไขพบว่า ควรนิการรณรงค์ให้วัยรุ่นงดคุ้มสุรา ควรจัดให้มีสถานที่หากเพื่อออก กำลังกายตอนเย็น

Thematic Title : Factors Affecting the Alcoholic Drink of the Youths : A Case Study
 of Tha Duea Sub-district, Doi Tao District, Chiang Mai Province

Student's Name : Jukkit wongtawat

Department : Sociology

Advisor : Dr. San Saisuphaluck

Co-Advisor : Dr. Trakoon Chamnan

Academic Year : B.E. 2553 (2010)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows: 1) study opinions on the factors affecting the alcoholic drink of the youths in Tha Duea Sub-district, Doi Tao District, Chiang Mai Province, 2) to compare opinions on the factors affecting the alcoholic drink of the youths who differed in sex, age, level of education, and income, and 3) to study suggestions on the problems and solutions to the factors affecting the alcoholic drink of the youths. The research sampling subjects were 350 youths, selected by systematic random sampling. Tools for data collection were questionnaires; statistics for research work included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test and F-test (One-Way ANOVA). If statistically significant difference was found, it would be tested in pair by means of Scheffe; the data analysis results were presented in descriptive tables.

The results of the research were as follows

1) The opinions on the factors affecting the alcoholic drink of the youths in Tha Duea Sub-district, Doi Tao District, Chiang Mai Province were generally rated at a medium level in the two aspects. When considering by aspect, it was found that the environment had the highest mean, followed by sociality, respectively.

2) The hypothesis test showed that the youths with difference in daily income did not differ in opinions on the factors affecting the alcoholic drink, while the youths who differed in sex, age, and level of education did differ in opinions on the factors affecting the alcoholic drink, with statistical significance at 0.05.

3) As regards the problems, it was found that the youths were attracted to alcoholic drink because they wanted to try; environment was conducive to drinking; and it was easy to buy alcoholic drink.

4) In view of the solutions, it was found that there should be a campaign on the youths refraining from alcoholic drink; sports playground should be provided for public evening exercises.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านที่ทำให้งานสารนิพนธ์ฉบับนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ที่ให้สถานศึกษาค้นคว้า รวบรวมความรู้ต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา เล่าเรียน

ขอกราบบม์สการ พระครูปัลจัดสัมพัทธนวาริยาจารย์ คณะดีบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์(พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก ที่ให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขสารนิพนธ์ และขอขอบคุณคณะกรรมการสอบทุกท่านที่ได้ชี้แนะข้อบกพร่องในงานวิจัยเพื่อแก้ไขให้สารนิพนธ์ที่สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์ ที่ปรึกษาหลักสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณ ดร. ตระกูล ชำนาญ ที่ปรึกษาร่วมสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละคุ้มแลกเอาใจใส่และให้ความเมตตาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบบม์สการ พระปัลดันัญธรรม บุญธรรม โน และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เช่น วันนี้ตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสง ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกรูป/ท่าน ที่ประทิธิปراسาทวิชาความรู้ แนะนำแนวทางการเรียน ให้ข้อคิด กำลังใจในการเรียนจนประสบผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลท่าเดื่อ อargeo coyเต่า จังหวัดเชียงใหม่ และวัยรุ่นทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่เป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้ความช่วยเหลือตลอดการศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจและสนับสนุน จนสำเร็จการศึกษานี้ รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้ คงเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป

จักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช

สารบัญ	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ภ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กในวัยรุ่น	13
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ของวัยรุ่น	14
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการขัด格ลาทางสังคมที่มีผลต่อการตื่นสุราของวัยรุ่น	17
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว	19
2.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองเด็ก	23
2.7 ประวัติความเป็นมาของตำบลท่าเดื่อ อำเภอ doodoy เท่า จังหวัดเชียงใหม่	24
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
2.9 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	33

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	34
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	34
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	37
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	38
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	39
 บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	 40
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ตอนที่ ๒ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลท่าเดื่อ อำเภอเมืองเท่า จังหวัดเชียงใหม่	44
ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐาน	47
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอเมืองเท่า จังหวัดเชียงใหม่	62
 บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 64
5.1 สรุปผล	65
5.2 อภิปรายผล	66
5.3 ข้อเสนอแนะ	69
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	69
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	69
 บรรณานุกรม	 71

ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	76
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	78
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	82
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	84
ภาคผนวก จ แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC)	90
ประวัติผู้วิจัย	94

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นในตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่	35
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	42
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	42
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	43
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามรายได้ต่อวัน	43
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม	44
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม	44
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม	45
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง จำแนกตามเพศ	47
ตารางที่ 4.9	แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามเพศ	47
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามเพศ	48
ตารางที่ 4.11	แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามเพศ	48

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามเพศ	49
ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อมจำแนกตามเพศ	49
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามอายุ	50
ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามอายุ	50
ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชiangใหม่ โดยรวม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่	51
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามอายุ	52
ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชiangใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามอายุ	52
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชiangใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ	53
ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชiangใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ	53
ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเด็ก อ้าวัดเชiangใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่	54

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	55
ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	55
ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน สังคม จำแนกตามระดับการศึกษา	56
ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามระดับการศึกษา	56
ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน สังคม จำแนกตามระดับการศึกษา	57
ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา	57
ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อวัน	58
ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อวัน	58
ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน สังคม จำแนกตามรายได้ต่อวัน	59
ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามรายได้ต่อวัน	59

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อวัน	60
ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อวัน	60
ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อวันเป็นรายถ้วน	61
ตารางที่ 4.35 แสดงความถี่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม	62
ตารางที่ 4.36 แสดงความถี่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อ่าเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม	63

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

33

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัลพ่า

การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเป็นภารกิจที่สำคัญมากโดยเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง โครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนจากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงกับพัฒนาระบบการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดๆ ก็ตาม ต่างคนต่างอยู่ เด็กหรือสมาชิกในครอบครัวขาดความอนุรักษ์ พ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลลูกเท่าที่ควร จึงหันมาคุ้มครองลูกน้อยเพื่อประโยชน์ของลูกก่อนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้สุขภาพเสื่อม โภ餐ส่งผลกระทบกับคนในหมู่บ้านที่เสียงดับ โดยที่วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ และสังคม เป็นวัยหัวใจวัยหัวใจต้องของชีวิต ความรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เป็นไปอย่างรุนแรง มีความอยากรู้อยากเห็นอย่างทดลองสัมผัสถึงสิ่งใหม่ๆ หากความบันยันชี้ช่องใจ จึงทำให้เกิดการกระทำความผิดได้ง่าย การกระทำความผิดของวัยรุ่น เป็นปัญหาสำคัญที่ประสบในทุกสังคม โดยเฉพาะปัญหาการคุ้มครองเด็กนักเรียนเพิ่มปริมาณ และความรุนแรงมาเข้าสัมผัสกับเด็กในสังคม จนนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมตามมา เช่น ลักขโมย เครื่องดื่มประเภทสุราฯ เบียร์ บาร์บี ไวน์ วิสกี้ สุราชนิดต่างๆ รวมถึงกระแทก อุน้ำขาว สาโท สมัคผู้บุรี โภ餐แห่งปีนัง (Consumer's Association of Penang) รณรงค์ให้เห็นโทษ พิษภัยจากการคุ้มครองเด็ก แสดงว่าเขามีความเห็นว่าสุราไม่ดี ทั้งๆ ที่ไม่ว่าประเทศใดยอมรับว่าสุราเป็นของมีนาคมที่มีโทษ แต่ประชาชนของทุกประเทศก็ว่าได้ไม่ค่อยจะตระหนักรถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้น จากการที่พอกเขานำตัวเองเข้าสู่วังวนของแอ็คชันโซล์ คนพวกนี้ใช้จ่ายเงินเพื่อทำลายสุขภาพมากกว่าเพื่อดูแลรักษาสุขภาพทำลายชาติโดยแอบแฝง เงินไหลลอกอกกบประเทศ เพราะเชื้อสุราต่างประเทศ เจ็บป่วยสิ้นเปลืองยาและหมอน ทั้งตัวเองก็หายอนสมรรถภาพในการทำงานอันจะเป็นพลังของประเทศชาติ บางคนก่ออาชญากรรมเพื่อความมีนาคมอีกด้วยการคุ้มครองสุราซึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นตัวการที่ทำให้เกิดการกระทำความผิด แต่จากการศึกษาอาจกล่าวได้ว่า ส่วนหนึ่งของอาชญากรรมเกิดจากการคุ้มครองสุราจำนวนมาก โดยคุ้มครองการที่คนนำกันตายด้วยสาเหตุเพียงเล็กน้อย เช่น มองตากัน กระทบไฟลักกัน เป็นต้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า คนที่คุ้มครองสุราจำนวนมากจะต้องก่อคดีอาชญากรรมเสมอ แต่พอจะกล่าวได้ว่าการคุ้มครองสุราฯ จะทำให้บุคลิกภาพเสีย ขาด

ความควบคุมและรับผิดชอบ สุราจึงเป็นเครื่องมือที่ประกอบอาชญากรรมได้ง่าย แต่ก็ไม่อาจล่าวนได้เต็มที่ว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดคดีอาชญากรรม

ปัจจุบันวัยรุ่นในตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออย เต่า จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีพฤติกรรมในการดื่มสุรา หลังเลิกเรียนมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะไม่มีกิจกรรมให้ทำ จึงหันมาจับกลุ่มดื่มสุรา เป็นเรื่องปกติทั่วไป ทำให้เกิดปัญหาทางด้านครอบครัวตามมา ทำให้คนในหมู่บ้านเกิดความกลัวหรือไม่ปัญหา กับ วัยรุ่นกลุ่มนี้ อย่างไรก็ตามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจาก การดื่มสุรา ก็ยังคงมีอยู่ และนับวันก็ยิ่งมีมากขึ้น ซึ่ง จึงแม้รัฐบาลจะให้ความสำคัญและรณรงค์กันมากขึ้น ก็ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอจนถึง วัยรุ่นใน ตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออย เต่า จังหวัดเชียงใหม่

ผลกระทบต่อครอบครัวและชุมชนในด้านสังคม พบร้า ร้อยละ 70 เป็นสาเหตุของการ กระทำการรุนแรงในสังคม เช่น การฆาตกรรมเด็ก การทารุณกรรมเด็กและคุ้มครองสิทธิฯ รวมถึงการรายงานนัยโลก พบร้า การติดสุราเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ในเขตເອເຍຕະວັນອອກເລີ່ມໄຕ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีการใช้สุราในครอบครัว รายได้ของครอบครัวจะหมดไปกับการซื้อสุรา ดังจะเห็น การเก็บภาษี สรรพสามิต ในปี 2549 ยอดเก็บภาษีสุราอยู่ที่ 18,135 ล้านบาท ข้อมูล WHO ปี 2544 ระบุว่าคนไทย ครองแชมป์ (เจ้ามา) อันดับ 5 ของโลก รองจากประเทศไทย กินดื่มเบอร์ต สาธารณรัฐเช็ก ไอร์แลนด์ และประเทศไทย มีอัตราการดื่มเฉลี่ยคนละ 13.59 ลิตรต่อปี และยังไประกว่านี้ เมื่อปี พ.ศ. 2544 คน ไทยอายุ 15 ปี ขึ้นไป ดื่มเหล้ามากถึง 15.3 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นหญิง 2.3 ล้านคน ข้อมูลบริโภค รวมปี 125,000 ล้านคน และสถิติกระทรวงสาธารณสุขปี พ.ศ. 2550 สาเหตุการป่วยในยาเสพติด อันดับ 1 แอมฟาตามีน อันดับ 2 สุรา คิดเป็นร้อยละ 26.45 คน¹ ถึงแม้การดื่มสุราจะก่อให้เกิดผล กระทบต่าง ๆ มากมายดังกล่าวมาแล้ว แต่ประชาชนก็ยังนิยมดื่มสุรากันอย่างแพร่หลายจึงอาจกล่าว ได้ว่าการดื่มสุราเป็นปัญหาสังคมอีกปัญหาหนึ่ง จึงให้ทุกคนช่วยกันแก้ไขปัญหานี้ร่วมกัน เพื่อลด จำนวนประชากรที่ดื่มหรือติดสุราเพิ่มขึ้น² “ประกอบกับสุราเมื่อดื่มบ่อยครั้งติดต่อ กันอาจทำให้ดื่ม จนติดเป็นนิสัย ในที่สุดไม่สามารถควบคุมการดื่มได้ ถ้ายุดคิมจะมีการขาดสุราคือ เกิดอาการทาง กาย เช่นมือสั่น ปากแห้ง มีไข้ ม่านตาขยาย มีอาการซัก คลื่นไส้อเจียน เปื่อยอาหาร ตัวอาการทาง

¹ น.พ.ประชญ บุญยวงศ์วิโรจน์, ข้อมูลแก่สื่อมวลชน เพื่อให้สังคมตระหนักรถึงปัญหาสุรา สำรวจล่าสุดเมื่อปี 2544, (อั้ดสำเนา).

² ภาณุพงศ์ จิตสมบัติ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มและติดสุรา, (ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535), หน้า 245.

จิตใจ “ได้แก่ หงุดหงิด อญ្យไม่สุข ผันร้าย ประสาทหลอนและความจำเสื่อม”³ อาการที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ติดสูบทาบท่อความทุกข์ทรมานไม่ได้ต้องกลับไปคืนสู่ราอิก จึงยากที่จะเดิกดื่มได้อีกเด็ดขาด ดังจะเห็นได้ว่าสติสถานีตำรวจนครบาลจังหวัดอยุธยา ได้มีการสรุปสถิติการก่ออาชญากรรมในพื้นที่พบว่า อันดับ 1 คือ ทะเลวิวาท อันดับ 2 ยาเสพติด อันดับ 3 ชิงทรัพย์ จากการศึกษาและสอบถามไปยังผู้ในส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ พบว่า คดีทะเลวิวาทส่วนใหญ่มีเหตุมาจาก การคืบสูบงานมีนาครอง สติไม่อยู่ จึงเกิดการทะเลวิวาท และส่วนใหญ่เป็นการจับกุมในช่วงเทศกาล ดังเช่น เทศกาลสงกรานต์ ที่ผ่านมาจับกุมวัยรุ่นที่ทะเลวิวาทกัน 36 ราย ในช่วงเวลาเพียง 1 คืน และใน 36 คนมี 32 รายที่มีอาการมีนาเจ็บปวดเป็นสาเหตุการเกิดคดีทะเลวิวาท จนนำไปสู่ปัญหาสังคมในพื้นที่ ตามมากรามาย ขณะนี้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดบุตรหลานวัยรุ่นต้องช่วยกันดูแลพฤติกรรมเพื่อรับเป็นวัยที่ อياกรู้อยากลอง และติดเพื่อนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมคืบสูบก็จะซักชวนกันคืบ จึงเป็นผลให้ผู้วัยจักษณ์ใจที่จะศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการคืบสูบ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมการคืบสูบของวัยรุ่น ดำเนินท่าเดื่อ สำหรับเด็ก จังหวัดเชียงใหม่เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับวัยรุ่นในการปักกรองหั้งการติดสูบ ซึ่งเป็นบ่อเกิดปัญหาสังคมในอนาคต

ผู้วัยจักษณ์ใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืบสูบของวัยรุ่น ดำเนินท่าเดื่อ สำหรับเด็ก จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่ เป็นวัยหัวเรี่ยวหัวต่อของชีวิต และเป็นอนาคตของประเทศ เมื่อเกิดผลกระทบจากการคืบสูบ ที่ตามมากรามายจะส่งผลต่อความเสียหายแก่ชุมชน และครอบครัว ผู้วัยจักษณ์ใจที่จะศึกษาหาทางแนวทางในการแก้ปัญหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืบสูบของวัยรุ่น โดยหวังผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้ไปสู่การแก้ปัญหาในชุมชน สังคม และครอบครัวได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืบสูบของวัยรุ่น ดำเนินท่าเดื่อ สำหรับเด็ก จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืบสูบของวัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน

³ สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย, ยาและสารเสพติดให้ไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา-พานิช, 2541), หน้า 56.

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 วัยรุ่นที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นแตกต่างกัน

1.3.2 วัยรุ่นที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นแตกต่างกัน

1.3.3 วัยรุ่นที่มีที่ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นแตกต่างกัน

1.3.4 วัยรุ่นที่มีรายได้ต่อวันต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประเทศ

ได้แก่ วัยรุ่นในตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุตั้งแต่ 14-19 ปี จำนวน 2,805 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ มี 2 ด้าน คือ 1) ด้านสังคม 2) ด้านสิ่งแวดล้อม

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น คำนวณทำเดื่อ อ้าใจดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น คำนวณทำเดื่อ อ้าใจดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

1.5.4 ทำให้ทราบข้อมูลเพื่อนำไปปรับใช้หรือป้องกันการคุ้มสุราของวัยรุ่นในคำนวณทำเดื่อ อ้าใจดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

1.6 คำนิยามศพที่เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัย หมายถึง เหตุผลซึ่งนำหรือเป็นตัวกระตุ้นให้วัยรุ่นคุ้มสุรา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุรา หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นในคำนวณทำเดื่อ อ้าใจดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ มี 2 ด้าน กือ 1) ด้านสังคม 2) ด้านสิ่งแวดล้อม

1) ด้านสังคม หมายถึง วัยรุ่นที่อยู่รวมกัน มีความสัมพันธ์กัน ระหว่างบุคคลกับกลุ่มสังคม ที่มีผลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นที่มีผลต่อการคุ้มสุราในในคำนวณทำเดื่อ อ้าใจดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

2) ด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่ให้เกิดการคุ้มสุรา ในคำนวณทำเดื่อ อ้าใจดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

สุรา หมายถึง เครื่องคุ้มที่กินเข้าไปแล้วมา เช่น เหล้า น้ำมาทุกชนิด

วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีอายุประมาณ 14-19 ปี ในคำนวณทำเดื่อ อ้าใจดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามตามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 เพศ กือ 1) เพศหญิง และ 2) เพศชาย

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามตามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 6 กลุ่ม กือ 1) 14 ปี, 2) 15 ปี, 3) 16 ปี, 4) 17 ปี, 5) 18 ปี และ 6) 19 ปี

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามตามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กือ 1) มัธยมศึกษาต้นตอน และ 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย

รายได้ต่อวัน หมายถึง รายได้ต่อวันของผู้ตอบแบบสอบถามตามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กือ 1) ต่ำกว่า 50 บาท, 2) 51-100 บาท และ 3) มากกว่า 100 บาท

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเชิงประณีต ดำเนินการเดี่ยว จำกัดด้วยตัวผู้วิจัย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ของวัยรุ่น
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเคลาทางสังคมที่มีผลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว
- 2.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุรา
- 2.7 ประวัติความเป็นมาของดำเนินการเดี่ยว จำกัดด้วยตัวผู้วิจัย จังหวัดเชียงใหม่
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

2.1.1 ความหมายของวัยรุ่น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของ “วัยรุ่น” ไว้ว่า วัยที่มีอายุประมาณ

13-19 ปี¹

¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2546), หน้า 1062.

สุชา จันทร์เอม ได้ให้ความหมายของวัยรุ่น หมายถึง “การเจริญเติบโตไปสู่สุขภาวะและเป็นช่วงวัยที่กำลังพัฒนาจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ โดยจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย ศติปัญญา อารมณ์ และสังคม”²

ครีเรื่อง แก้วกังวาน กล่าวถึงวัยรุ่นว่า “เป็นวัยที่อยู่ในช่วงระยะคำเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ มีความอ่อนไหว ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้ง่าย เรียกได้ว่าเป็นวัยวิกฤต เนื่องจากวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และศติปัญญา จากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่”³

วรรณณ์ ตะกูลสุขุมดี กล่าวว่า “วัยรุ่นเป็นวัยที่จะเริ่มเป็นหนุ่มสาวเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยพากย์มุนแคน เมื่อจากว่าวัยนี้ร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงมีการพัฒนาการจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่ นอกจากการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกายแล้วในด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และศติปัญญา ก็มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนบางครั้งอาจทำให้วัยรุ่นบางคนมีปัญหาในการปรับตัวได้”⁴

สรุปได้ว่า วัยรุ่น หมายถึง เป็นช่วงชีวิตของบุคคลที่พัฒนาจากเด็กไปเป็นผู้ใหญ่อายุ สมบูรณ์ มีอายุระหว่าง 10-19 ปี เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ โดยมีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และศติปัญญา ซึ่งถือว่าช่วงชีวิตนี้เป็นระยะวิกฤตของชีวิต เมื่อจากเป็นช่วงระยะเวลาที่มีความสับสนทางจิตใจมากกว่าวัยอื่น ๆ

2.1.2 พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นช่วงของการเปลี่ยนวัย เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่เปลี่ยนจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และถ้านับการเริ่มต้นของความเป็นวัยรุ่นตามลักษณะพัฒนาการ ถึงที่เห็นได้ชัดเจนว่าช่วงวัยรุ่นเริ่มต้นแล้วก็คือ การเปลี่ยนแปลงภายนอกและภายในร่างกาย พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายก็มีการเปลี่ยนในลักษณะพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย ดังนี้

²สุชา จันทร์เอม, จิตวิทยาพัฒนาการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2540), หน้า 28.

³ครีเรื่อง แก้วกังวาน, จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545), หน้า 19.

⁴วรรณณ์ ตะกูลสุขุมดี, จิตวิทยาการปรับตัว, (กรุงเทพมหานคร : ส่วนเสริมวิชาการ, 2543), หน้า 34.

1. พัฒนาการทางด้านร่างกายจะเป็นในด้านของความอ กงาน เจริญเติบโตอีกช่วงหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ การเจริญเติบโตมีทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็น เช่น ส่วนสูงน้ำหนัก ส่วนสัดของร่างกาย เป็นต้น ส่วนการเจริญเติบโตภายใน เช่น โครงกระดูกแข็งแรงขึ้น การทำงานของต่อมน้ำนม ต่อมพิทูอิทารี (Pituitary gland) คือ ต่อมใต้สมอง จะมีฮอร์โมนที่ทำหน้าที่ควบคุมการเจริญเติบโตของรังไข่และอัณฑะ และควบคุมการตกไข่ (Ovulation) ของเพศหญิง

2. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ สืบเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตทางร่างกายทั้งภายในและภายนอก ผลกระทบกระเพื่องแบบแผน อารมณ์ของวัยรุ่น อารมณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กวัยรุ่นนั้นมีทุกประเภท เช่น รัก ชอบ โกรธ เกลียด อิจฉา ริษยาฯลฯ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ประเภทใดจะมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ง่าย สับสน อ่อนไหว และขาดการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเอง มีความเข้มของอารมณ์สูง ไม่มั่นคง ระดับความเข้มของอารมณ์ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพดังเดิม และสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดอารมณ์ของวัยรุ่น มีนักจิตวิทยาเรียกว่า กังวล ผลกระทบทางอารมณ์ของวัยรุ่นว่า เป็นแบบพาหุนเคน (Storm and stress) ซึ่งหมายถึง อารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงง่าย รุนแรง อ่อนไหว สามารถเปลี่ยนแปลงอารมณ์หนึ่งไปเป็นอีกอารมณ์หนึ่งได้อย่างรวดเร็ว เมื่อตักษณ์อารมณ์ของวัยรุ่นเป็นเช่นนี้ บุคคลต่างวัยจึงต้องใช้ความอดทนสูงเพื่อจะเข้าใจและสร้างสัมพันธภาพกับพวกร่างกายซึ่งอาจทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัย (Generation gap) และเนื่องจากวัยรุ่นเข้ากับบุคคลอื่นได้ยาก วัยรุ่นจึงหากกลุ่มกันได้ดีเป็นพิเศษกว่าวัยอื่น ๆ เพราะเข้าใจและยอมรับกันได้ง่าย

3. พัฒนาการทางด้านสังคม ความสัมพันธ์ของวัยรุ่นกับพ่อแม่จะเริ่มห่างกันมากขึ้นแต่ความสัมพันธ์กันเพื่อนจะเริ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และจะมีสูงสุดในระยะตอนกลางของวัยรุ่น วัยรุ่นจะเริ่มสนใจเพื่อนร่วมชั้น คนเพื่อที่ถูกใจ มีกิจกรรมทำร่วมกัน ได้ฝึกทักษะทางสังคม ค้นหาเอกสารลักษณ์ของตนเอง ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ได้รับการยอมรับเข้ากลุ่ม ซึ่งจะทำให้ตนเองรู้สึกว่ามีความสำคัญ วัยนี้จึงมีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาและเลียนแบบพฤติกรรมซึ่งกันและกัน การคบเพื่อนร่วมวัย เป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สำคัญยิ่งต่อจิตใจของวัยรุ่น แต่การคบเพื่อนมีทั้งประโยชน์และโทษ เพื่อนอาจเป็นผู้ประกันประคองจิตใจในยามทุกข์ร้อน ชี้แนะสิ่งมีประโยชน์ ในทางตรงกับข้ามเพื่อนก็อาจชักนำไปในทางเสื่อมถอย ผู้เป็นอาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ไม่ควรห้ามกัน ให้ฟังฟังและสนับสนุน ให้คำแนะนำและชี้แจงเมื่อจำเป็น

4. การพัฒนาทางด้านสติปัญญา วัยนี้จะมีการพัฒนาของสติปัญญาอย่างมาก โดยความคิดจะลึกซึ้งเป็นนามธรรมมากขึ้น มีการใช้เหตุผล รวมรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมิน ได้อย่างดีคล้ายกับความคิดของผู้ใหญ่มากขึ้น แต่ความคิดของวัยรุ่นจะไม่มั่นคง บางครั้งมีความคิดใหม่อ่อนเด็ก บางครั้งมีความคิดเหมือนผู้ใหญ่ ซึ่งขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้วย การเรียนรู้

ของวัยนี้สามารถที่จะเรียนรู้ได้มากมาย และจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อสภาพอารมณ์สงบ มีความอยากรู้อยากเห็น และได้เรียนรู้ในแบบที่ตนเองมีส่วนร่วมในการคิดและการกระทำด้วย⁵

บรรณี ชูทัยเจนจิต ได้ให้ลักษณะของการพัฒนาการที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น เริ่มฝังรากในโครงสร้างบุคลิกภาพที่สั่งสมมาเรื่อยๆ ตั้งแต่เด็ก ทำให้วัยรุ่นมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล กลุ่มนบุคคลที่เป็นชนย์กลางในวัยนี้ คือ เพื่อนรุ่นเดียวกัน เพื่อนต่างกลุ่ม และผู้ที่ตนถือเป็นต้นแบบ ซึ่งพัฒนาการที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์มีดังต่อไปนี้

1. ลักษณะความขัดแย้งทางจิตสังคม (Psychosocial crisis) ของกลุ่มอายุนี้ คือ การพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนแย้งกับการไม่เข้าใจตนเอง

2. ลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ (Strong ego) ของกลุ่มอายุนี้ คือ ความผูกพันกับผู้อื่นด้วยใจบริสุทธิ์และจรรยาภัย

3. ลักษณะพัฒนาการบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ (Weak ego) ของกลุ่มอายุนี้ ได้แก่ ข้อ Ay ไม่ชอบสังคม ต่อต้านสังคม อัตลักษณ์สับสนและเหงาหงอย

4. ลิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางบวก คือ เพื่อนร่วมรุ่น ผู้ที่ยึดถือเป็นแบบอย่าง (Hero) และแรงกดดันทางสังคม

5. ลักษณะเด่นของพัฒนาการประจำปัจจุบันนี้ คือ การเป็นตัวของตัวเอง (หรือการไม่เป็นตัวของตัวเอง) การพ้นจากพันธะผูกพัน การยอมรับผู้อื่น และการเลือกแนวทางของตนเอง⁶

สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความเข้าใจ ต้องการเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น ต้องการความภาคภูมิใจในตนเอง ต้องการแนวทางในการดำเนินชีวิตและต้องการแนวอย่างในการปฏิบัติตามวัยรุ่น จะมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายและอารมณ์รุนแรง เนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางด้านต่างๆ เช่น ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งลักษณะทางโครงสร้างของบุคลิกภาพที่สั่งสมมาตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้น จึงทำให้วัยรุ่นต้องปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งเด็กวัยรุ่นบางคนก็สามารถดำเนินชีวิตในช่วงเวลานี้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น มีปัญหาไม่ซับซ้อนมากนักทำให้เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ด้วยดี ส่วนเด็กวัยรุ่นอีกหลายคนอาจประสบกับปัญหาในการดำเนินชีวิต ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นปัญหาต่างๆ ตามมา

⁵ ศรีเรือน แก้วกังวลด, จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย, อังเดลว, หน้า 31.

⁶ บรรณี ชูทัยเจนจิต, จิตวิทยาการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ แกรมมี่, 2538), หน้า 53.

2.1.3 พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

พนม เกตุ mana ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอันตราย หรือ พลิกเสี่ยงต่อคนเอง ผู้อื่นและสังคมสิ่งแวดล้อม โดยที่ผู้กระทำอาจทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ อาจจัดกลุ่มพฤติกรรมเสี่ยงได้ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ไม่ยึดคิด มักเกิดจากความบุนหันพลันเล่น ไม่นึกถึงผลที่จะตามมา เช่น การเล่นกีฬาโลดโอนอันตราย

2. การไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เช่น หนีเรียน พูดคำหยาบ ขครดเร็ว เป็นต้น

3. พฤติกรรมละเมิดกฎเกณฑ์และสิทธิผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่มีความรุนแรงทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อน เช่น การขโมย ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นต้น

4. พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การสำส่องทางเพศ เป็นต้น

5. พฤติกรรมการใช้ยาหรือสารเสพติด เป็นพฤติกรรมที่วัยรุ่นใช้หาความสุขหรือแก้ไขความทุกข์ให้หมดไปในระยะเวลาอันสั้น โดยเริ่มต้นจากการใช้สารเสพติดชนิดอ่อน เช่น การสูบบุหรี่ และการคิ่มแอลงคอหอ แล้วโอกาสที่เด็กวัยรุ่นจะเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในแต่ละคนนั้นมีไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่ กับปัจจัยต่อไปนี้

5.1 พื้นอารมณ์ (Temperament) คือ เป็นลักษณะพื้นฐานทางอารมณ์ของเด็กซึ่งสังเกตได้ตั้งแต่แรกเกิด ปัจจัยทางอารมณ์ที่ทำให้เด็กมีโอกาสเสี่ยงได้มาก ได้แก่ การขาดการยับยั้งชั่งใจ ตนเอง (Impulsive) อารมณ์ไม่สม่ำเสมอ การแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสม สามารถสั่น ก้าวร้าว มีปัญหาการเรียนเฉพาะด้าน มีปัญหาทักษะทางสังคม

5.2 การเลี้ยงดู (Child rearing) ที่ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง คือ การทอดทิ้งเด็ก การทารุณเด็ก ขาดกฎเกณฑ์ในการดูแลเด็ก และตามใจมากเกินไป

5.3 ระบบการเรียนที่โรงเรียน (School system) เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมทำให้วัยรุ่นเกิด พฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ โรงเรียนที่ไม่เข้าใจในวัยรุ่น ใช้วิธีรุนแรงและพยายามเอาชนะตรง ๆ

5.4 เพื่อน (Peer group) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้ เมื่อจากวัยรุ่นจะ ผูกพันกับเพื่อน ๆ มาก และจะเรียนรู้ทักษะทางสังคม รวมทั้งการยอมรับเจ้าค่านิยม แนวคิดการปฏิบัติ จากเพื่อน วัยรุ่นที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงจะเลียงแบบพฤติกรรมเสี่ยงนั้น โดยไม่รู้ตัว

5.5 ปัญหาครอบครัว (Family problems) ปัญหาครอบครัวของจากจะทำให้เด็กได้รับการเสี่ยงคุกคามแล้ว อาจทำให้เกิดปัญหาทางจิต และอารมณ์ของเด็กและมีผลต่อเนื่องเมื่อเด็กโตขึ้น

วัยรุ่นที่มีปัญหาทางด้านจิตใจ เช่น เครียด วิตกกังวล หงุดหงิด ง่าย ซึ่งครัว จะแสดงออกเป็นพฤติกรรมเลี้ยงต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองเบี่ยงเบนอารมณ์มาสู่เรื่องที่ตื้นเต้น สนุกสนานช่วงเวลาซึ่งมีความสุขได้

ทฤษฎีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (The Deviant Behavior Perspective) กล่าวว่า แนวความคิดของทฤษฎีนี้เชื่อว่า พฤติกรรมหรือสถานการณ์ใดๆ ที่มีการเบี่ยงเบนจากบันทัดฐานของสังคมนั้น อาจจะเกิดจากวิธีการอันชอบธรรมที่ใช้กันอยู่มีลักษณะเป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายของบุคคลหรือกลุ่มนบุคคล เช่น เด็กจากงานโภคภาระที่จะได้รับการว่าจ้างในการทำงานน้อย เพราะต้องโอกาสทางการศึกษา ด้วยทักษะใดๆ พวกรุ่นหลังนี้อาจจะมาร่วมตัวกันเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยของคนและยอมทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มคนเพื่อจะเป็นเช่นเดียวกับกลุ่ม เช่น เสพยาเสพติด ลักษณะ ไม่ได้มีหมายความว่า คนที่มีโอกาสจำกัดทุกคนในการประกอบอาชีพจะต้องพยายามเป็นผู้กระทำการผิดเสมอ เพราะจะต้องมีแรงจูงใจบางอย่าง เช่น หากกลุ่มยกย่องคนทำผิดหรือเพื่อนพากนิจชาชีพบุคคลนั้นก็มีบรรยายการที่ถูกใจไม่น้อยให้กระทำการผิด⁷

พรพิมล เจียมนาครินทร์ ได้กล่าวไว้ว่า วัยรุ่นเป็นสภาวะหัวเดียวหัวต่อของชีวิต เป็นวันที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม วัยรุ่นที่ไม่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อาจทำให้เกิดปัญหาด้านพุติกรรม ซึ่งพุติกรรมการเสพสุราเก็เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงถึงการปรับตัวของสังคมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ดังนั้น ใน การช่วยเหลือวัยรุ่นไม่ให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเสพสุรา ต้องอาศัยครอบครัวที่มีการทำหน้าที่ในการดูแลตลอดจนบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ที่มีความเข้าใจในสาเหตุการเสพสุราและพัฒนาการวัยรุ่น เพื่อจะได้เข้าใจถึงธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่น สามารถช่วยให้วัยรุ่นเป็นบุคคลที่มีความปกติทั้งทางด้านร่างกาย และด้านจิตใจ มีความประพฤติที่ดี มีการปรับตัวจิตสังคมเหมาะสมและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยไม่มีการเสพสุรา ซึ่งเป็นสิ่งที่หาได้ยากในสังคม สิ่งแวดล้อม และวัยรุ่นเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างการเป็นเด็กกับการเป็นผู้ใหญ่ อันเป็นระยะต้องปรับพุติกรรมวัยเด็กไปสู่พุติกรรมแบบวัยผู้ใหญ่ที่สังคมยอมรับ เด็กวัยรุ่นจึงไม่ใช่เป็นเพียงการเริ่มต้นทางด้านร่างกายแต่ หมายถึง การเริ่มต้นทางสังคมที่ต้องอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมของแต่ละที่ ด้วย หากครอบครัวมีการทำหน้าที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้เด็กวัยรุ่นมีโอกาสเสพสุราได้

⁷ พนน. เกตุ mana, จิตเวชศาสตร์สำหรับประชาชน, (เชียงใหม่ : นันทพันธ์, 2542), หน้า 15.

⁸ สุพัตรา ลุภานพ, ปัญหาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2539), หน้า 98.

⁹ พรพิมล เจียมนาครินทร์, พัฒนาการวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ แกรมมี่, 2539), หน้า 51.

สรุปได้ว่า พฤติกรรมเสี่ยงอาจทำให้ปัญหาทางอารมณ์ของวัยรุ่นหายไปได้ชั่วคราว วัยรุ่น จึงมีพฤติกรรมเสี่ยงได้ซ้ำ ๆ ซึ่งพฤติกรรมใช้ยาสารเสพติด หรือดื่มสุราเป็นพฤติกรรมเดี่ยงชนิด หนึ่งที่วัยรุ่นให้ความสุข หรือแก้ไขความทุกให้หมดไปในระยะเวลาอันสั้น เมื่อทำแล้วเกิดความรู้สึก พอกใจก็จะทำต่อเนื่องจนคิดเป็นนิสัย โดยเริ่มต้นจากการใช้สารเสพติดชนิดแบบอ่อน เช่น บุหรี่ และ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ตามมา

2.1.4 ความต้องการของวัยรุ่น

จากการที่วัยรุ่นต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังกล่าวเพื่อที่จะเตรียม ความพร้อมในการที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีความมั่งคงทางอารมณ์ และได้รับการยอมรับจากสังคม ดังนั้น จึงทำให้วัยรุ่นมีความต้องการด้านต่าง ๆ พอดูรูปได้ดังนี้

1. ความต้องการความรัก วัยรุ่นต้องการความรักจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น จากบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ครู จากเพื่อน ๆ รวมทั้งเพื่อนต่างเพศ
2. ความต้องการแสวงหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ที่รวมถึงความตื่นเต้น ท้าทายอย่างรุนแรง และทดลอง และวัยรุ่นบางคนอาจลองในสิ่งที่ผิด ๆ เช่น การเสพสุรา ยาเสพติด หรือเกี่ยวกับเรื่องเพศ ต่อต้านกฎหมายของสังคม และสถาบัน หรือเพื่อประชดชีวิต
3. ต้องการความเป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบทำงานคำสั่งหรือการบังคับจากผู้มี อำนาจ หรือสูงกว่า รวมทั้งพ่อแม่ เพราะวัยรุ่นมีความเชื่อว่าลักษณะที่แสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ คือ ความเป็นอิสระจากผู้มีอำนาจเหนือตน
4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการมีตำแหน่ง (Status) ต้องการสนับสนุน จาก ผู้ใหญ่ และเพื่อน
5. ความต้องการรวมกลุ่มเพื่อน เป็นความต้องการที่สำคัญมากวันนี้ เพราะการรวมกลุ่มพวก พ้องเป็นวิถีทางให้เด็ก ได้รับการตอบสนองความต้องการหลักประการ เช่น ความรู้สึกอบอุ่น ใจได้ รับการยกย่อง และรู้สึกว่ามีคนเข้าใจตน ร่วมทุกๆ ร่วมสุขกับตน ได้ จึงพยายามทำความเพื่อนแม้ว่า บางครั้งจะขัดกับความรู้สึกของตนเองก็ตาม
6. ความต้องการความรู้สึกมั่นคง อุ่นใจ และปลดปล่อย เนื่องจากวัยรุ่นจะมีอารมณ์หวั่น ไหว เปลี่ยนแปลงง่ายและสับสนในตอนเช้า
7. ความต้องการมีอาชีพ มีอนาคต ต้องการความสำเร็จ วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มนิ่งสนใจอาชีพต่าง ๆ อย่างรับผิดชอบ อยากพึงตนเอง มีจุดมุ่งหมายในอนาคต มีการวางแผนงานในอนาคตจากความเข้าใจ ว่าอาชีพนำมาซึ่งสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม และเป็นเครื่องชี้ถึงความเป็นผู้ใหญ่

8. ความต้องการมีแบบอย่างที่ดี เพื่อประพฤติดนให้เหมาะสมกับบทบาททางเพศที่เป็นวัตถุประสงค์ที่ลึกซึ้งมาก ในวัยรุ่นที่มีความรู้สึกว่าตนเอง “ไม่สมเป็นชายชาตรี” หรือ “ไม่สมเป็นหญิงสาว” ทำให้รู้สึกขาดความมั่นใจในตนเอง

9. ความต้องการความถูกต้อง ยุติธรรม ที่วัยรุ่นถือว่าความยุติธรรมเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นผู้ใหญ่

10. ความต้องการความคงงามทางร่างกาย ทั้งวัยรุ่นหญิง และชายล้วนต้องการการซื่นชมในรูปลักษณ์ของตนเอง เพราะคิดว่าความคงงามทางด้านร่างกายจะทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและดึงดูดใจเพศตรงข้ามได้¹⁰

สรุปได้ว่าวัยรุ่นมีความต้องการที่หลากหลาย ดังนั้น เพื่อที่จะลดข้อขัดแย้งระหว่างวัยรุ่น กับครอบครัวผู้ปกครอง จึงควรศึกษาพัฒนาการ และความต้องการของวัยรุ่น เพื่อที่จะได้เข้าใจและอยู่ร่วมกับเด็กวัยรุ่น มีการปฏิบัติหน้าที่ด้านบทบาทได้อย่างเหมาะสม อันเป็นการลดโอกาสเตียงที่จะเกิดปัญหาภัยเด็กวัยรุ่นและป้องกันเด็กวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพสุรา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนในวัยรุ่น

2.2.1 ความหมายของเด็กและเยาวชน

กรมสุขภาพจิต ออกօหด์ในสุรา หมายถึง เอทิลแอลกอฮอล์ที่บริโภคได้แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่รวมถึงแอลกอฮอล์อื่นที่บริโภคไม่ได้ เช่น เมทิลแอลกอฮอล์ ขณะนี้ คำว่า แอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัติย้อน หมายถึง แอลกอฮอล์ที่ใช้ทำสุราเท่านั้น และรวมทั้งสุราเช่น สุรากลั่น และเชื้อสุราด้วย¹¹

สำหรับในประเทศไทยมีการใช้คำว่า สุรา เช่นเดียวกับคำว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พระราชบัญญัติ สุรา พ.ศ. 2493 ได้วิเคราะห์คำว่า สุรา หมายถึง วัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือดื่มกินไม่ได้แต่เมื่อผสมกับน้ำหรือของเหลวชนิดอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา¹²

¹⁰สุพัตรา สุภาพ, สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2536), หน้า 36.

¹¹กรมสุขภาพจิต, สุขภาพจิตกับยาเสพติด ปี 2546 : การประชุมวิชาการนานาชาติ ครั้งที่ 2, (กรมสุขภาพจิต : กระทรวงสาธารณสุข, 2546), หน้า 13.

¹²พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2546-2549, กรุงเทพมหานคร : สุตร ไฟศาล, 2546, (อัคสำเนา).

กรมสุขภาพจิต กล่าวว่า แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดชนิดหนึ่ง ที่เกิดจากภารหมักผลไม้ ผัก หรือเมล็ดพืช แอลกอฮอล์มีหลายชนิดแต่ชนิดที่ใช้คื่น เรียกว่า เอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol) หรือเอทานอล (Ethanol) ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “แอลกอฮอล์” โดยตัวของแอลกอฮอล์เองไม่นิรส หรืออกลิ่น แต่สหหรือกลิ่นในเครื่องคั่นแอลกอฮอล์จะมาจากการหมักและการแต่ง กลิ่น เครื่องคั่นแอลกอฮอล์แต่ละชนิดจะมีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์แตกต่างกัน ศูรา (Liquor) หรือ เหล้า (Spirit) เช่น เหล้าขาว วิสกี้ (แม่โขง แสงทิพย์ แหงส์หอง) จะมีแอลกอฮอล์ประมาณ 40% ไวน์เข้มข้น (Fortified wine) เช่น เหล้าเหลวและเวอร์มูนุช เป็นต้น จะมีแอลกอฮอล์ประมาณ 20.5% ไวน์ที่คั่นพร้อมอาหาร (Table wine) มีแอลกอฮอล์ประมาณ 10-14% และเบียร์ชนิดแรง (Heavy beer) มีแอลกอฮอล์ประมาณ 4-5% เนื่องมาจากความแตกต่างของความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ใน เครื่องคั่นแต่ละชนิดดังกล่าว จึงทำให้การจำแนกว่ายเครื่องคั่นแอลกอฮอล์โดยปรับตามปริมาณของ แอลกอฮอล์ต่อ 1 คั่นมาตรฐาน¹³

สรุป ศูราหรือแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดชนิดหนึ่ง ที่มีวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มี แอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถคั่นกินได้ เครื่องคั่นแอลกอฮอล์แต่ละชนิดจะมีความเข้มข้นต่างกัน ทำให้ ขาดสติพุตชาไม่รู้เรื่องได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ของวัยรุ่น

2.3.1 ความหมายของการรับรู้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ได้ให้ความหมายของการรับรู้ (Perception) ไว้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลเลือกสรรจัดระเบียบและตีความหมายสิ่งกระตุ้นอุปมาเป็นภาพที่มีความ หมายและเป็นภาพรวมขึ้นมา หรืออาจหมายถึง วิธีการที่เรามองโลกที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา บุคคล 2 คน ซึ่งได้รับสิ่งกระตุ้นอย่างเดียวกันเช่นเดียวกันแต่จะมีอิทธิพลแสดงอาการรู้สึกเลือกจัด ระเบียบและการตีความหมายเป็นกระบวนการของแต่ละบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการ (Needs) ค่านิยม (Values) และความคาดหวัง (Expectation)¹⁴

สุชา จันทร์อ่อน ได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ว่า การรับรู้ คือ การจัดระบบการร่วมรวมและ ตีความหมายจากการรับสัมผัส (Sensation) หรือ หมายถึง ขบวนการที่สิ่งมีชีวิตรับเอาเรื่องราวต่าง ๆ

¹³ กรมสุขภาพจิต, คู่มือการให้คำปรึกษาสำหรับผู้ป่วยแอลกอฮอล์, (กรุงเทพมหานคร : องค์การส่งเสริมวิชาการผ่านศีก, 2547), หน้า 34.

¹⁴ ศิริวรรณ เสรีรัตน์, พฤติกรรมผู้บริโภค ฉบับพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ พัฒนา ศีกษา, 2538), หน้า 162.

โดยอาศัยอวัยวะรับสัมผัสเป็นสื่อกลาง หรือ หมายถึง ขบวนการที่เกิดขึ้นอยู่ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองสิ่งเร้าดังนี้ คือ

สิ่งเร้า (Stimulus) —————→ การรับรู้ (Perception) —————→ การตอบสนอง (Response)¹⁵

สรุปได้ว่า การรับรู้ของวัยรุ่นสามารถแปลความหมายของข้อมูลที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแสดงออกมาในรูปของการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.3.2 ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา

กรมสุขภาพจิต ได้กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่มนุษย์มีความสับสนทางจิตใจมากที่สุดกว่าวัยอื่น ๆ ดังนั้นวัยรุ่นจึงอยู่ในภาวะที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ครอบครัวแตกแยก มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจน จะยิ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหามากขึ้น ซึ่งสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา ได้แก่

1. ความอ่อนไหว อยากเห็น อยากลอง ชอบความตื่นเต้นท้าทาย วัยรุ่นมักจะสนใจในสิ่งที่ท้าทายความสามารถ เช่น การกลับบ้านเอง การขึ้นรถเมล์ การหัดขับรถ ทดลองคึ่มเหล้า สูบบุหรี่ ดมกาลังหนึ่งเรียน ออกໄไปเที่ยว กับเพื่อน ๆ แม้แต่การลองเที่ยวโซล่าร์ ฯลฯ

2. ความต้องการเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นไม่ค่อยยอมทำงานค้าสั่งของพ่อแม่ เริ่มวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความไม่เห็นด้วยต่อพฤติกรรมหรือความคิดเห็นของพ่อแม่ ซึ่งจะเป็นทางนำไปสู่ความขัดแย้งกับพ่อแม่ได้ง่ายขึ้น

3. ความต้องการยอมรับหัวจากคนในบ้านและจากกลุ่มเพื่อนและความเป็นส่วนร่วมของกลุ่มทำให้เสริมความเข้มแข็ง นั่น ใจ และมีอำนาจในตนเองมากขึ้น นโยบายที่จะพบว่า วัยรุ่นพยาบาลทำในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เช่น การแต่งตัวตามแฟชั่น หรือแม้แต่การใช้ภาษาแสง ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะขัดกับความต้องการของพ่อแม่ ผู้ใหญ่ ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ได้ง่าย การถูกต่อว่าจะทำให้วัยรุ่นรู้สึกว่า ไม่เป็นที่ยอมรับขณะเดียวกันก็ยิ่งทำให้เกิดการต่อต้านมากขึ้น

4. ความต้องการความถูกต้องยุติธรรม วัยรุ่นส่วนใหญ่จะแสวงหาอุดมคติ อุดมการณ์ทางการเมือง ให้ความสำคัญจริงจังกับความถูกต้องและยุติธรรม จึงมักพบวัยรุ่นจะมีการชุมนุมประท้วง สิ่งที่ไม่เป็นธรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ จนบางครั้งมีข่าวความรุนแรงอาจถึงขั้นเสียชีวิตก็มี¹⁶

¹⁵สุชา จันทร์เอม, จิตวิทยาพัฒนาการ, ลักษณะ, หน้า 254.

¹⁶กรมสุขภาพจิต, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549), (กรุงเทพมหานคร : สยามมาเกตติ้ง, 2544), หน้า 3-14.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการเริ่มบริโภค แอลกอฮอล์ มีดังนี้

ความอยาكلอง เป็นธรรมชาติของมนุษย์ในการที่อยากจะลองหรือลองหากันสิ่งใหม่ ๆ โดยเฉพาะในวัยที่ความรู้สึกอยาคลองเป็นเรื่องที่ท้าทาย ตื่นเต้น สนุกสนาน เช่น ในวัยรุ่น

กลุ่มเพื่อน หลายคนไม่กล้าที่จะปฏิเสธ เมื่อถูกเพื่อนชวนให้ดื่มแอลกอฮอล์ หรือบางคนมีทัศนคติว่า การดื่มแอลกอฮอล์กับกลุ่มเพื่อน หมายถึงการรักพากพ้องเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและความสนุกสนาน

สังคมและวัฒนธรรม สังคมไทยมองเรื่องการดื่มแอลกอฮอล์ว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ จะเห็นได้ว่า งานสังสรรค์ งานเลี้ยง งานฉลอง และงานประเพณีต่าง ๆ แทบทุกงานจะต้องมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นส่วนประกอบด้วยเสมอ ทำให้ผู้ที่เดินทางไปสังคมลักษณะนี้มองว่า การดื่มเป็นเรื่องธรรมชาติ เพียงแต่ว่าสำหรับตนเองจะเป็นโอกาสใดท่านั้น

ความเชื่อ เมื่อใดที่คนเรามีความเชื่อว่า สิ่งที่ตนเองกำลังกระทำไม่เป็นอันตรายต่อตนเอง และสามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ได้ เมื่อนั้นจะยิ่งทำให้ความกังวลใจหรือความกลัวที่จะกระทำสิ่งนั้น ๆ ลดน้อยลง และทัศนคตินี้ไปสอดคล้องกับความเชื่อที่มีต่อแอลกอฮอล์ โดยช้านานมาแล้ว คนมักจะเชื่อ ในสรรพคุณของยาดองเหล้า และเชื่อว่าการดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราวหรือประเภทดิกรีอ่อน ๆ คงไม่น่าจะเป็นปัญหา กับตนเอง

กระแสของสื่อโฆษณา ปัจจุบันนี้สื่อต่างๆ มีอิทธิพลต่อวิธีชีวิตของคนอย่างมาก และในเรื่องที่เกี่ยวกับแอลกอฮอล์ จะเห็นว่า มีการแข่งขันทางการค้ากันสูงมาก โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีอยู่มากมาย ซึ่งเป็นกลยุทธ์ของบริษัทผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จะต้องพยายามสร้างสื่อโฆษณาขึ้นเพื่อจับใจผู้บริโภค เกิดความรู้สึกอยาคลอง และรู้สึกว่าการบริโภค แอลกอฮอล์นั้นเป็นเรื่องที่ดีงาม หรือเป็นเรื่องที่ควรจะภูมิใจในฐานะที่เกิดเป็นคนไทย (ซึ่งจริง ๆ แล้วไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย) หรือเป็นเรื่องที่ผู้ชายควรจะต้องลอง เพื่อแสดงความเป็นถูกผู้ชายอย่างแท้จริง บางผลิตภัณฑ์จะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น กลุ่มสุภาพสตรีให้หันมา มีค่านิยมในการดื่ม แอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น นอกจากสื่อโฆษณา ลินค์ค่าเครื่องดื่มแล้ว สื่อในลักษณะบันเทิง เช่น ภาพยนตร์ ละคร หรือแม้กระทั้งเพลง ที่มีส่วนจูงใจผู้ชมให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามได้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ รวมทั้ง ลินค์ค่าที่สะควรต่อการ ซื้อหาที่มีอยู่อย่างค่อนข้าง ที่มีส่วนอย่างมากต่อการส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่มประเภทนี้

ความเครียด คุณสมบัติของแอลกอฮอล์ สามารถทำให้ผู้ดื่มเกิดความรู้สึกผ่อนคลายดีมีความทุกข์ และเกิดความคึกคักนอง ทำให้ในหลาย ๆ ครั้ง การดื่มเพื่อลดความเครียดจึงเป็นเหตุผลอย่างหนึ่งของผู้ดื่ม และยังเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการดื่มอย่างต่อเนื่อง แต่จากการศึกษาพบว่า เมื่อ

ตีมแอลกอฮอล์ในปริมาณมาก จะทำให้เกิดความรู้สึกตรงกันข้าม คือ กระวนกระวาย เครียด หรือ หงุดหงิด ได้ง่าย โดยเฉพาะช่วงที่ระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดเริ่มลดลง¹⁷

สรุป ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา เช่น ความอยากรู้ อยากเห็น อยากลอง ของ ความตื่นเต้นท้าทาย วัยรุ่นมักจะสนใจในสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ความต้องการเป็นอิสระและเป็น ตัวของตัวเองมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นไม่ค่อยยอมทำตามคำสั่งของพ่อแม่ ความต้องการยอมรับทั้งจากคน ในบ้านและจากกลุ่มเพื่อนและความเป็นส่วนร่วมของกลุ่มทำให้เสริมความเข้มแข็ง มั่นใจ และมี อำนาจในตนเองมากขึ้น บ่อยครั้งจะยื่นสั่งผลในวัยรุ่น ด้วยกันทั้งนั้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมที่มีผลต่อการตีมสุราของวัยรุ่น

2.4.1 ความหมายของการขัดเกลาทางสังคม

พพยา สายหู กล่าวว่า การขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการที่สังคมหรือกลุ่มสั่งสอนโดย ตรงหรือทางอ้อม ให้ผู้ที่จะเป็นสมาชิกของกลุ่ม ได้เรียนรู้ และรับเอาสาระเบื้องต้น กฎเกณฑ์ ความประ พฤติ และคุณค่าต่างๆ ที่กลุ่มนั้น ได้กำหนดไว้ เป็นระเบียบของความประพฤติและความสำนึกรักของ สมาชิกของสังคมนั้น¹⁸

จำангค์ อดิวัฒนสิทธิ์ กล่าวไว้ว่า “การขัดเกลาทางสังคม หมายถึง การถ่าย ทอดวัฒนธรรม ทำให้มนุษย์เรียนรู้วัฒนธรรม และสามารถปฏิบัติตัวให้เข้ากับสังคม ได้ถูกต้อง” และ “การขัดเกลาทางทั้งคู่ หมายถึง การพัฒนาบุคลิกภาพ สังคมแต่ละแห่งมีวัฒนธรรม ไม่เหมือน กัน มนุษย์ในแต่ละสังคมจึงมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน”¹⁹

สุพัตรา สุภาพ กล่าวว่า “การขัดเกลาทางสังคมเป็นกระบวนการทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่มนุษย์ในสังคมหนึ่ง ๆ ได้เรียนรู้คุณค่า กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนที่กลุ่มนั้น ๆ กำหนดหรือวางแผน เพื่อให้แบบแผนของการปฏิบัติต่อ กัน และให้บุคคลได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง”²⁰

¹⁷ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรกฤษณ์ สุขุม, “ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการเริ่มบริโภค แอลกอฮอล์”, 1 ตุลาคม 2508.

[\(1 December 2010\).](http://guru.sanook.com/search/knowledge_search.php?qt)

¹⁸ พพยา สายหู, การอบรมให้รู้ระเบียบสังคม, (คณะรัฐศาสตร์ : จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 1.

¹⁹ จำангค์ อดิวัฒนสิทธิ์, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547), หน้า 43.

²⁰ สุพัตรา สุภาพ, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2536), หน้า 43.

สรุปได้ว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม นับได้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ทำให้มนุษย์ ความความผูกพันกับในเบื้องของการบีดถือคุณค่าของสังคมนั้นๆ และแสดงพฤติกรรมที่แสดงถึงการดำเนินบทบาทตามความคาดหวังของสังคม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ว่า จะสามารถขัดเกลากะบอบรมให้สามารถเรียนรู้และยอมรับต่อระบบ จนถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบ ที่จะนำเอาคุณค่าและความคาดหวังต่อบทบาทนั้น มาเป็นแนวทางปฏิบัติที่ตนมองพึงพอใจ

2.4.2 การติดสูรา

การคื่มและการติดสูรานอกลายเป็นโรคมีผลมาจากการสหชาติซึ่งอ่อนมากมาย ไม่มีสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งสามารถอธิบายการติดโรคได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งจากการทบทวนตำราเอกสารวิชาการและงานวิจัยต่าง ๆ พยายศรุปแนวคิดที่เป็นสาเหตุของการติดสูราได้ดังนี้

แนวคิดทางสังคม (Social model) เชื่อว่าการติดสูราเกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อม แรงกดดัน จากสังคม การเลี้ยงดู วัฒนธรรม เื้ือชาติ ศาสนา การไม่มีงานประจำ ภาวะยากจน ความขัดแย้งของชุมชน ความเครียดจากการเด็กมีการเรียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ หรือการทำตัวให้เหมือนกับกลุ่มเพื่อนที่คุ้มสูรา ซึ่งจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม สามารถอธิบายได้ว่า การใช้สูรา และการติดสูรานอกลายหลังมีผลมาจากการสังคมที่เคยได้รับมาก่อน เช่น บิดามารดา ของคนที่คุ้มสูราและหรือคนอื่นๆ เป็นต้น ประสบการณ์ทางสังคมเหล่านี้ จะเป็นรูปแบบที่สอนให้เด็กเห็นว่าการคื่มสูราเป็นเรื่องไม่ผิด และจากการทบทวนการศึกษาเกี่ยวกับ เื้ือชาติ สัญชาติ ประเพณีค่านิยม พบว่าประชาชนมีปัญหาที่เกิดจากการคื่มสูราในอัตราสูง และพบว่ามีผลต่อพฤติกรรมการคื่มสูราแตกต่างกัน โดยพบว่าชาวเยอรมันคุ้มสูรามากกว่าชาวอเมริกา ชาวฟินแลนด์ทั้งผู้ชายและผู้หญิงคุ้มสูรามากกว่าชาวເອສໂຕเนีย นักเรียนมัธยม เื้ือชาติเอเชียผิวขาวคิดว่าการคื่มสูรา แตกต่างจากนักเรียนผิวขาว โดยมีสภาพครอบครัว การศึกษาและภูมิลำเนาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการคื่มสูรา นอกจากนี้แล้วยังพบว่าประชากรบางศาสนา เช่น อิสลามนาร์มอน บิว มือตราชารป่วยเป็นโรคติดสูราร่า เนื่องจากการคื่มสูราเป็นข้อห้ามทางศาสนา²¹

แนวคิดทางชีวภาพ (Biological model) แนวคิดนี้กล่าวถึงปัจจัยหลัก 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการคื่มและการติดสูรา ปัจจัยแรกคือ พันธุกรรม ซึ่งมีการพิสูจน์ความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมที่มีผลต่อการคื่มสูรา เช่น โรคพิษสูราเรื้อรังในครอบครัว โดยมีการศึกษาทั้งในเด็กฝ่าแฟคและบุตรบุญธรรม พบว่าเด็กในครอบครัวที่เป็นโรคพิษสูราเรื้อรังจะถูกเรียกว่าเป็นผู้ป่วยโรคพิษสูราเรื้อรังมากกว่าครอบครัวที่ทั่วไป ฝ่าแฟคแท้มีโอกาสเป็นโรคพิษสูราเรื้อรังมากกว่าฝ่าแฟคเทียม และลูกชายของครอบครัวที่

²¹ ภาณุพงศ์ จิตสมบัติ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื่มและการติดสูรา, (ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535), หน้า 19.

ปัจจัยเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังมีโอกาสเป็นโรคพิษสุราเรื้อรังได้มากกว่า 4 เท่าของครอบครัวที่ไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง แต่ถ้ายังไรก็ตามพบว่าลักษณะดังกล่าวก็ขึ้นกับปัจจัยทางชีวภาพของเด็กหรือการเลี้ยงดูของบุคคลากรด้วย ส่วนปัจจัยที่สอง ที่มีผลต่อการการดื่มและติดสุรา คือ ปัจจัยทางทางด้านชีวเคมี และการทำงานของสมอง ซึ่งจากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับการดื่มสุราที่มีผลจากปัจจัยทางชีวเคมีและการทำงานของสมอง พบว่า การดื่มสุรามากของบุคคล หรือความต้องการอยากดื่มสุราอยู่ภายในตัวนี่ชื่อว่า เบرن รีวอร์ด ซีสเทม (Brain reward system) ซึ่งบริเวณดังกล่าวจะมีสารสื่อนำประสาท (Neurotransmitter) ที่สำคัญ คือ อีน็อกซีโนเจน โอปิออยด์ (Endogenous opioid) และ โดปามีน (Dopamine) โดยสารทั้งสองชนิดนี้จะถูกกระตุ้นโดยแอลกอฮอล์ ดังนั้นสาเหตุของการติดสุรา น่าจะเกิดจากความผิดปกติในระบบการทำงานของสารสื่อนำประสาท นอกจากนี้แล้วการออกฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการติดสุรา²²

สรุป ได้ว่าการติดสุราซึ่งเป็นลักษณะความผิดปกติของการดื่มสุราหนึ่น สามารถอธิบายได้แนวคิดหลัก 3 แนวคิดและสรุปปัจจัยเหตุ ได้ 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านจิตใจ สังคมและปัจจัยทางชีวภาพ โดยปัจจัยเหล่านี้จะมีผลเกี่ยวนี้องกันจนไม่สามารถจะบอกได้ว่าปัจจัยใดมีผลต่อการติดสุรามากที่สุด แต่เมื่อพบรู้ว่าผู้ที่ติดสุราหนึ่นในระยะแรกมักดื่มสุราเพื่อเข้าสังคมหรือเพื่อเครียดที่เกิดขึ้นกับปัญหาชีวิตและเพิ่มปริมาณและความต้องการในการดื่มจนในที่สุดนำไปสู่การติดสุรา

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว

2.5.1 ความหมายและความสำคัญของครอบครัว

เทียน เกริกนธุกร ได้กล่าวว่า ครอบครัว หมายถึง กลุ่มน禅ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในสถานที่แห่งเดียวกัน ปฏิบัติภารกิจประจำวันร่วมกัน มีความผูกพันกันอย่างลึกซึ้ง โดยการแต่งงานและหรือโดยการสืบสายโลหิต²³

²² นานิตย์ ศรีสุรภานนท์ และ ไพรัตน์ พฤกษาติคุณاجر, โรคที่สัมพันธ์กับการใช้สาร, (เชียงใหม่ : แสงศิลป์, 2542), หน้า 10.

²³ เทียน เกริกนธุกร, การสมรสและความสัมพันธ์ในครอบครัว, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530), หน้า 12.

ความสำคัญของครอบครัว

1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่เก่าแก่ที่สุดทำหน้าที่หล่อหลอมความเป็นมนุษย์ ด้วยการเลี้ยงอบรม ให้การศึกษาแก่ลูกแก่เด็ก ให้มีพัฒนาการรอบด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์บุคคลิกภาพที่เหมาะสมตามวัย โดยเฉพาะบทบาทการเป็นพ่อแม่นั้นล้าอกได้

2. ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งสมาชิกครอบครัวต่างก็เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภค ในฐานะเป็นผู้ผลิตไม่ว่าจะอยู่ในฐานะผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบการ ผู้ลงทุน ถ้าได้ผ่านการขัดเกลาจากครอบครัวบ่มเพาะนิสัยรักการทำงาน มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ต่ออาชีพของตน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีวินัยในการทำงานจะเป็นผู้ผลิตในเชิงเศรษฐกิจที่มีคุณภาพ

3. ด้านการเมืองการปกครอง ครอบครัวเป็นหน่วยสังคมพื้นฐาน ที่บ่มเพาะทักษะทางการเมืองให้เกิดขึ้นในครอบครัวได้ ซึ่งหมายถึง การอยู่ร่วมกันอย่างมีกติกา การมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว มีความเอื้ออาทรต่อกัน ตัดสินใจร่วมกัน แม้แต่เด็กต้องได้รับโอกาสที่จะเรียนรู้การดำรงชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบในครอบครัว ทั้งนี้โดยพัฒนาไปตามวัยให้เหมาะสม เคารพในสิทธิของซึ่งกันและกัน มีการรู้จักให้อภัยกันซึ่งเป็นทักษะของการเมืองการปกครองในครอบครัว อันเป็นพื้นฐานของวิธีชีวิตในครรลองประชาธิปไตย²⁴

2.5.2 หน้าที่และประเภทของครอบครัว

หน้าที่ (Function) เป็นผลรวมจากการปฏิบัติของครอบครัวตามโครงสร้าง คือ สิ่งที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติเพื่อกระทำการหน้าที่ตามพื้นฐานของครอบครัว ทั้งนี้จะต้องตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกในครอบครัวและสังคมที่กว้างขึ้น หน้าที่ของครอบครัวมี 6 ประการ

1. หน้าที่ด้านอารมณ์ คือ หน้าที่ในการตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัว เป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างมากในครอบครัวด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ

1.1 ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่สมาชิกจะพยาบาลรักษาความสัมพันธ์และความผูกพันภายในครอบครัว โดยเป็นแห่งแรกที่สมาชิกจะได้รับความรักและเรียนรู้ที่จะรักผู้อื่น

1.2 เป็นโอกาสที่จะพัฒนาบุคคลิกภาพของบุคคลที่สัมพันธ์กับสังคมและครอบครัว

1.3 เป็นโอกาสที่บุคคลจะเป็นตัวของตัวเอง โดยที่ครอบครัวยอมให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึกและความคิดที่แท้จริง เช่น แสดงความโกรธได้โดยไม่กลัวผลที่จะเกิดขึ้น มีประสบการณ์กับความรักและความรู้สึกที่มั่นคง โดยปราศจากความกลัวว่าจะถูกปฏิเสธ

²⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.

2. หน้าที่ด้านสังคม ครอบครัวเป็นสังคมแห่งแรกที่บุคคลจะได้รับสถานภาพโดยเรือชาติ ศาสนา การเมือง และการศึกษา หน้าที่ด้านสังคมของครอบครัว คือ การกำหนดสถานภาพของสมาชิกในครอบครัวเพื่อสร้างสามาชิกของสังคมให้มีประสิทธิภาพ

3. หน้าที่ด้านสืบพันธุ์ เพื่อสร้างสามาชิกใหม่ให้แก่สังคม

4. หน้าที่ด้านการเผยแพร่ปัญหาครอบครัวแต่ละครอบครัวจะมีวิธีหรือแนวทางในการเผยแพร่ปัญหาแตกต่างกัน ทุกครอบครัวจะต้องมีกลยุทธ์ของตนเองที่ใช้ในการรักษาคุณภาพของระบบครอบครัวในการติดต่อบภิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่ภายในและภายนอก

5. หน้าที่ด้านเศรษฐกิจ คือ การเตรียมการเงินที่เพียงพอและใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

6. จัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นสำหรับร่างกาย เช่น อาหาร เครื่องนุ่มนิ่มและการมีสุขภาพที่ดี²⁵ ประเภทของครอบครัวไทย แบ่งได้ดังนี้

1. ครอบครัวไทยในชนบท

1.1 ลักษณะและโครงสร้างทั่วไปของครอบครัวไทยในชนบท

1.1.1 เป็นครอบครัวเดียว คือ เป็นระบบครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อแม่ และลูกเท่านั้น เป็นส่วนใหญ่มีจำนวนน้อยเท่านั้นที่มีคนอ่อนอาศัยอยู่ด้วย

1.1.2 ครอบครัวเดียวขยายเป็นหัวหน้าครอบครัว ครอบครัวชนิดนี้ผู้ชายซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวมีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาของครอบครัว และอำนวยการตัดสินใจอยู่ที่ผู้ชาย ซึ่งสังเกตได้จากหน้าที่ของบิค่าที่จะให้ความคุ้มครอง ป้องกัน และการให้อุปการะในทางเศรษฐกิจแก่ผู้ที่อยู่ในครอบครัวรวมทั้งการสืบสกุลก็คือ ทางฝ่ายบิค่า หรืออนุสิ่งสมรสแล้วต้องใช้นามสกุลสามี เป็นต้น

1.1.3 เคารพเชื้อพังกันตามอาชูโส ประเทศไทยถือเรื่องอาชูโสเป็นเรื่องสำคัญมาก คือ ผู้อาชูโสน้อยกว่าพึงเคารพเชื้อพังผู้มีอาชูโสมากที่สุด

1.1.4 ความผู้พันทางสายโลหิตมีมาก บิคามารดา มีความรักใคร่ผูกพันกับลูกอย่างแน่นแฟ้น แม้ว่าจะต่างมีเหย้าเรือนแยกครอบครัวไปแล้วก็ตาม บิคามารดาจะคงติดตามคุ้มครองของตนอยู่ตลอดไป สำหรับพี่น้องพ่อแม่เดียวกันก็เป็นที่ปรานกันดีทั่วไป มีความรักใคร่สนิทสนมกันมาก

1.1.5 ทุกคนในครอบครัวให้ความร่วมมือกัน ครอบครัวของชาวไทยนั้นถือความรักใคร่และช่วยเหลือกันของบรรดาสามาชิก คือ ทุกคนจะต้องช่วยกันทำงานเท่าที่จะช่วยได้

²⁵ เพญจันทร์ ประดับนุช, ปฏิสัมพันธ์ของครอบครัวและชุมชนกับการเจ็บป่วยเรื้อรัง การทบทวนองค์ความรู้สถานการณ์แล็บจังหวัดเกี่ยวข้อง, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2542), หน้า 12.

1.1.6 เศกเป็นที่รวมความสนใจของครอบครัวลักษณะที่เป็นจุดเด่นของครอบครัวไทย คือ เศกเป็นจุดสนใจของครอบครัวนั่นคือ ทุกคนต้องการให้เศกได้รับความปลอดภัยและเดินทางที่นี่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ดังนั้น บิความราคากลุ่มนี้จะยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อความสุขและความสำเร็จของลูก²⁶

1.2 ความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัวไทยในชนบท

สมาชิกในครอบครัวมีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิดซึ่งมีได้ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และบุตรเท่านั้น แร่ยังหมายถึง ความสัมพันธ์ในระดับครอบครัวขยายที่มีสมาชิกอย่างน้อย 3 รุ่น คือ รุ่นปู่ ย่า รุ่นพ่อแม่ และรุ่นลูก ฯลฯ ด้วยการแต่งงานมิได้หมายความถึงมีความสัมพันธ์เฉพาะคู่ สมรสตนเท่านั้น แต่ชีวิตสมรสจะต้องเข้าไปเกี่ยวพันกับญาติพี่น้องของฝ่ายที่ตนสมรสด้วยอีกเป็นจำนวนมากหรือจะสังเกตได้จากพิธีกรรมต่าง ๆ สำคัญ ๆ ในครอบครัวสมาชิกครอบครัวไม่ว่าจะอยู่ที่ไกลหรือใกล้เดินทางกลับภูมิลำเนาเพื่อไปร่วมทำบุญและเฉลิมฉลองกับครอบครัว²⁷

ยุวดี กัญจน์ธิดิ และคณะ ครอบครัวในชนบทมีความแตกต่างกับครอบครัวในเมือง เช่น แตกต่างในด้านอาชีพ ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม และการศึกษา ความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม สาเหตุ มาจากความแตกต่างในขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพ และชีวิตของบุคคล ซึ่งสภาพชีวิตของครอบครัวชนบทมีลักษณะที่แตกต่างจากในเมือง ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมทั่วไป ฯ สมาชิกครอบครัวในชนบทสามารถปรับตัวเข้ากับธรรมชาติได้ เพราะเป็นภูมิลำเนาในถิ่นที่อยู่อาศัย ขาดนบททราบดีว่าเป็นไม่มีอำนาจที่จะควบคุมปรากฏการณ์ธรรมชาติ เหล่านี้ได้ ดังนั้น จึงสร้างความเชื่อถือและความเชื่อมั่นในธรรมชาติขึ้นมาเป็นความคิดและหลักปรัชญาของชีวิต

2. ลักษณะทางสังคม กลุ่มคนในเมืองจะมีลักษณะแตกต่างกันทางสังคมค่อนข้างสูง การให้บริการทางสังคมต่าง ๆ เช่น สาธารณูปโภค การศึกษา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ทางศาสนาและการธุรกิจจะถูกจัดตามชั้นของสังคมและลักษณะที่ต้องพึงพาอาศัยกันในทางตรงกันข้ามกลุ่มคนในสังคมน้อยมาก

เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

²⁷นิยพรวน วรรณศิริ, มนุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2540), หน้า 190.

3. การปฏิบัติต่อกันทางสังคม ในสังคมชนบทการติดต่อสัมสัครร์ระหว่างกันนักจะเป็นแบบตรงไปตรงมาตัวต่อตัวไม่มีพิธีการและมักจะอยู่ในวงแคบหรือเป็นกลุ่ม²⁸

สรุปได้ว่า การปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งกับครอบครัวและสังคมเข้ากันได้ดี จะมีลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัวและสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าวัยรุ่นไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือปรับตัวไม่ได้ก็จะมีปัญหาเกิดขึ้นกับครอบครัวและสังคมได้

2.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา

การดื่มสุรามีหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อร่ายกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจ ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นดื่มสุรามีหลายปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านร่างกาย ที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา คือ ปัจจัยทางชีวเคมี และการทำงานของสมอง ความต้องการการดื่มสุราอยู่ภายในตัว การควบคุมของระบบประสาทส่วนกลาง ที่เรียกว่า Brain Reward System ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีสารสื่อนำประสาทที่สำคัญ คือ เอ็น โอดีโนไซด์ และโคลามีน (Endogenous Opioid and Dopamine) โดยสารทั้งสองชนิดนี้จะถูกกระตุ้นโดยสุรา ดังนั้น ปัจจัยส่งเสริมของการดื่มสุราจะมาจากความผิดปกติในระบบการทำงานของสารสื่อนำประสาท²⁹

2. ปัจจัยด้านจิตใจและอารมณ์ ปัญหาการดื่มสุราจัดว่าเป็นสาเหตุภายในตัวบุคคลเช่นว่า มีนาจากความกังวลลึก ๆ ที่มีอยู่รอบ ๆ มีความขัดแย้งในใจ บางคนใช้สารเสพติดเพื่อแก้ปัญหางาน อย่างของจิตใจและอารมณ์ เช่น ดื่มสุราเพื่อลดความเครียดในการทำงานหรือการดำรงชีวิตประจำวัน การขาดความรู้สึกผูกพันในครอบครัวจากสภาพครอบครัวที่ไม่มีความสุข ขาดการสื่อสารที่เหมาะสม ขาดการแสดงออกของอารมณ์ ความรัก ความเข้าใจต่อกัน³⁰

3. ปัจจัยทางด้านสังคม สภาพการสังคมจัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา สังคมที่จัดว่าเป็นแหล่งส่งเสริมให้บุคคลดื่มสุรา และจากการที่สุราได้รับการยอมรับในฐานะเป็นสื่อในงานต่าง ๆ เช่น การพบปะสัมมนาในพิธี ประเพณี หรืองานสังคมต่าง ๆ นอกจากนี้สัมพันธภาพ

²⁸ ยุวดี กาญจน์ยุวดี และคณะ, เอกสารการสอนชุดวิชาครอบครัวและสิ่งแวดล้อม, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช), 2532, หน้า 10.

²⁹ ปริทรรศ ศิลป์ภิจิ และคณะ, ความชุกและภาวะสุขภาพจิตของคนไทยที่ดื่มสุรา, (เชียงใหม่ : โรงพยาบาลส่วนบุคคล, 2542), หน้า 18.

³⁰ สมกพ. เรื่องคระภูมิ, ตำราจิตเวชศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : เรื่องแก้วการพิมพ์, 2542). หน้า 6.

ของบุคคลภายใน ครอบครัวมีผลต่อการดื่มสุรา การศึกษาหลายท่านว่า เด็กที่ได้รับความสนใจและความอนุญาตจากพ่อแม่จะมีการดื่มสุราหน่อยกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการความอนุญาตจากพ่อแม่

4. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่อื้อต่อการดื่มสุราบันดึงแต่การจำหน่ายอย่างเสรีหรือหาสุรามาดื่มได้โดยไม่มีข้อจำกัด ขาดกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับการดื่มสุรา ปัจจัยที่ทำให้ดื่มสุรา คือ ขาดความอนุญาตครอบครัวในวันเด็กและมีแบบอย่างบุคคลในครอบครัวติดสุรา³¹

5. ปัจจัยด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวของคนไทยมิได้ดื่มเพื่อสังสรรค์ หรือ ยกระดับทางสังคมของตนเองเท่านั้น หากยังมีทัศนคติและความเชื่อว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในบริ�າณที่เหมาะสมถือว่าเป็นการดื่มเพื่อสุขภาพที่ดี ช่วยเริ่มอาหาร บรรเทาความเจ็บปวดหรือช่วยให้นอนหลับ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วยให้มีคลูกเข้าชู้เร็วขึ้นจะเห็นได้ว่าอยู่หลังคลอดนิยมดื่มชาดองเหล้า³² นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นยาบำรุงสุขภาพทำให้เสือคลานไหลเวียนดี ทำให้มีกำลังวังชา และมีอภินากที่ใช้สุราเป็นสื่อสัมพันธ์ทางสังคมโดย เห็นว่าการดื่มสุราร่วมกันมีความหมายถึงการเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกัน มีความสัมพันธ์กัน จริงใจต่อกัน³³

สรุป ปัจจัยด้านร่างกาย ด้านจิตใจและการมีดื่มสุราเพื่อลดความเครียดในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา ด้านสภาพแวดล้อมอื้อต่อการดื่มสุรา ด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวของคนไทยมิได้ดื่มเพื่อสังสรรค์เท่านั้น

2.7 ประวัติความเป็นมาของคำกล่าวเด้อ อ่าวนอกดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติศาสตร์เมืองดอยเต่า

เมืองดอยเต่า ปรากฏชื่อในตำนาน ที่เรียกชื่อแตกต่างกันไป ตามความเข้าใจของแต่ละคน เช่น ดอนเต่า มะเต่า จากการศึกษา น่าจะคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับภาษาพูด และภาษาเขียน (ตอน คือ เนินเล็กๆ เต่า คือ มะเต่า หรือแตงโม) เมืองดอนเต่า หมายถึง เมืองที่อยู่บนเนินและอุ่นไปด้วยแสงอาทิตย์ “ดอยเต่า” มีประวัติความเป็นมาอย่างไร บางคนเข้าใจว่าพื้นที่แห่งนี้มีดอยหรือภูเขาสูงคล้ายเต่า จึง

³¹ บริหารฯ ศิลป์กิจ และคณะ, ความชุกและภาวะสุขภาพจิตของคนไทยที่ติดสุรา, ปี 2541, หน้า 21.

³² วิชัย โปษยันดา และคณะ, สุราในสังคมไทย, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 38.

³³ “พญูลี้ คงจันทร์, พฤติกรรมการบริโภคสุรา, (กรุงเทพมหานคร : องค์การส่งเสริมฯ ทหารผ่านศึก, 2541), หน้า 41.

เรียกว่า “ดอย เต่า” บ้างก็ว่า ตามภูเขาหรือดอยในท้องที่แห่งนี้แต่ก่อนนานมายี่代ก่อนตั้วມเตี้ยນ เต็นไปหมด จึงเรียกตามที่พับเห็นว่า “ดอยเต่า”

เมืองดอยเต่าในอดีตตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มน้ำแม่ปิงมีพื้นที่ 58 ตารางกิโลเมตร อยู่ในความปกครองของอำเภอ ประกอบด้วย 4 ตำบล คือ ตำบลบ้านแอน ตำบลมีดกา ตำบลท่าเดื่อ และ ตำบลดอยเต่าการคมนาคมติดต่อกันอำเภอแต่ก่อนนั้นเป็นไปด้วยความยากลำบากหากจะเดินทาง ด้วยรถยกตัวองนั่งรถจากตำบลดอยเต่าไปออกที่บ้านแม่ตีน อำเภอสันหัวด้วยวัดลามพูน ไปจังหวัดเชียงใหม่ แล้วขึ้นกลับมาซึ่งอำเภอ ทำให้เสียเวลาในการเดินทางทั้งวัน หากเดินทางเท้าต้อง ผ่านป่าเขาและถ้ำและระหัวงายทาง หรือท่าจะเดินทางด้วยรถจักรยาน (รถถีบ) ต้องไปนอนที่บ้าน หนองอี้ปุ่น 1 คืน รุ่งเช้าจึงเดินทางต่อไปที่อำเภอ

คนดอยเต่าสันนิษฐานว่าสืบเชื้อสายมาจากคน 3 เผ่า คือ ลัว ตะ โป๊ะ กะฉิน เพราะคนดอนเต่า ส่วนใหญ่มีผิวคำ รูปร่างใหญ่ ภาษาพูดต่างจากอำเภออื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ และตามประวัติศาสตร์ บริเวณนี้ก็เป็นที่อยู่ของคน 3 เผ่านี้ หมู่บ้านแก่แก่ที่สุด จากคำบอกเล่าของผู้นำชุมชนและคนเฒ่าคน แก่ในหมู่บ้านคือ บ้านชั้งและบ้านมีดกา มีอายุหมู่บ้านประมาณ 400 – 500 ปี โดยเฉพาะบ้านมีดกา มีหลังห้องซึ่งอายุ ประมาณ 400 -500 ปี ซึ่งสร้างขึ้นเป็นสัญญาลักษณ์ของกัตรีย์มณฑล มีอำนาจจะ สร้าง หงส์ไว้เป็นสัญญาลักษณ์โดยตั้งเสาสูงไว้กลางหมู่บ้าน³⁴

ปัจจุบันคนจากหมู่บ้านทั้งสองได้เขย่า Mao ที่บ้านแปลง 8 หมู่ 2 แปลง 5 หมู่ 3 ตำบลท่าเดื่อ และบ้านแปลง 1 หมู่ 2 แปลง 2 หมู่ 1 ตำบลมีดกา ในปัจจุบันหมู่บ้านที่ได้มีการเคลื่อนย้ายและมีอายุ นานเท่าที่ทราบคือ บ้านไร่ หมู่บ้าน 2 ตำบลดอยเต่า อายุประมาณ 150 ปี

สภาพของชุมชนก่อนปี พ.ศ. 2507 การตั้งถิ่นฐานหมู่บ้านมีทั้งรวมกันอยู่เป็นกลุ่มตามแนว ถนน และกระชาวยอยู่ตามสองฝั่งริมน้ำปิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตตำบลดอยเต่า ตำบลท่าเดื่อ และ ตำบลบ้านแอน หลังจากเขื่อนภูมิพลฯ สร้างเสร็จเมื่อ ปี พ.ศ. 2507 การกักเก็บน้ำมีชื่อหมู่บ้านที่จะ หายอยู่สองริมฝั่งแม่ปิงต้องย้ายขึ้นมาอยู่บนพื้นที่ที่สูงกว่า โดยไปอยู่ที่จัดสรรงอนนิคมสร้างตนเอง เขื่อนภูมิพล บังก์ไปอยู่บ้านอื่นบ้าง

ปัจจุบันการตั้งถิ่นฐานสามารถจำแนกได้เป็น 4 แบบด้วยกันคือ เป็นหมู่บ้านจัดสรร 11 หมู่บ้าน ใน 43 หมู่บ้าน หรือร้อยละ 25 ของนิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล ได้จัดที่ดินทำกินให้ประมาณ

³⁴ สัมภาษณ์ พ่อชู ไชยวงศ์, อายุ 78 ปี, บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่ 4 ต. โปงทุ่ง อ. ดอยเต่า จ. เชียงใหม่, วันที่ 4 สิงหาคม 2544.

³⁵ สัมภาษณ์ ร.ต.อ. จำลองใจเย็น, อายุ 58 ปี, หน.ชป.ชมส. อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่, วันที่ 25 สิงหาคม 2544.

ครัวเรือนละ 5 ไร่ บ้านจะปลูกในที่จัดให้และมีถนนตัดผ่าน อีกประมาณร้อยละ 33 จะอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมู่บ้านเก่าในเขตตำบล โปงทุ่งและตำบลคลอยเต่า นอกนั้นจะเป็นหมู่บ้านที่กระจายตามแนวถนนและตามแนวแม่น้ำ

ประชากรชาวคลอยเต่าเองเชื่อว่า เขาเป็นผู้สืบทอดสายมาจากชนเผ่าลี้ภัย ซึ่งเป็นชาวถิ่นโบราณที่มีถิ่นฐานอยู่ในบริเวณนี้ จนมีข้อสังเกตได้อย่างหนึ่งว่า ภาษาถิ่นของชาวคลอยเต่ามีสำเนียง และคำที่แตกต่างไปจากท้องถิ่นอื่นในเชียงใหม่ด้วยกัน ออกเสียงช้า เช่น มีการเรียกสถานที่เป็นภาษาถิ่น โบราณ โดยจะเรียกหัวยหรือคำธารว่า อุ่ม หรือ อม เช่น อุ่มป้า ซึ่งหมายถึง หัวยที่พادผ่าน เรียนรู้ว่า นั่น ไก่ ว่า ก่อ ไป ว่า ปอย ไหన ว่า หนอง เป็นต้น ชาวคลอยเต่าเองมีขนบธรรมเนียม陋ย อย่างที่แตกต่างไปจากถิ่นอื่น เช่น ประเพณีปอยเข้าวاسสงฆ์ ซึ่งเป็นประเพณีทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศล ให้แก่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ถือเป็นประเพณีที่สำคัญและมีขั้นตอนที่น่าศึกษา

เดิมประชากรชาวคลอยเต่า จะอาศัยอยู่เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือบ้าน กือ กลุ่มลุ่มน้ำแม่หาดซึ่งจะอยู่บนพื้นที่ราบสูงริมน้ำแม่หาด ได้แก่ บ้านคลอยเต่าเก่า บ้านไร่ โปงทุ่ง อีกกลุ่มหนึ่งได้แก่ ผู้ที่อยู่อาศัยแถบที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง นับเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างมากกว่ากลุ่มแรก กลุ่มนี้ได้แก่ บ้านแม่กา บ้านชั่ง ท่าเคื่อ บ้านน้อย จนถึงบ้านเย็น มีหมู่บ้านทั้งเล็กและใหญ่ร่วมกันถึง 21 หมู่บ้านครอบคลุมพื้นที่ถึง 54 ตารางกิโลเมตร อาชีพเดิม ได้แก่ การเพาะปลูกข้าว ถั่ว ยาสูบ ครั้ง และค้าขายโดยนำสินค้าใส่เรือ แพล่องไปขายต่อน้ำ แถบเมืองตาก ปักน้ำโพ

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2506 เมื่อสร้างเขื่อนภูมิพลเสร็จเริ่มปิดกั้นน้ำ น้ำໄได้อื้นมาในพื้นที่ ราบสองฝั่งแม่น้ำปิง ชาวบ้านต้องอพยพเข้ามายังในพื้นที่ที่ทางราชการจัดไว้ให้ โดยจะแบ่งพื้นที่ ออกเป็นแปลง ๆ เรียกว่า บ้านอพยพแปลงที่เท่านั้นเท่านี้ โดยจัดหมวดหมู่ว่าแปลงที่เป็นเลขคี่จะอยู่ทางด้านขวา มีของด่นน้ำดื่ม – ดอยเต่า – แม่ตีน ส่วนด้านซ้ายจะเป็นเลขคู่ ในการอพยพรายภูมิ ได้ค่าชดเชยที่ดินเดิม ไว้ละ 400 บาท ในขณะนั้น แต่ไม่ได้มีการพูดถึงว่า ส่วนใหญ่จะได้ไม่ครบ เพราะเนื่องจากการรับเงินชดเชยจะต้องไปรับที่อำเภอของทางซึ่งการเดินทางในสมัยนั้นลำบาก ทุรกันดาร มากการจ่ายค่าเดินทางไม่มีระบบ รายภูมิจึงต้องให้รีวิวให้ผู้อื่นไปรับแทน โดยให้ค่าตอบแทนทำให้ได้รับเพียงไว้ละ 350 บาทบ้าง 375 บาทบ้าง บางรายได้น้อยกว่านี้ก็มี³⁶

เมืองอําเภอคลอยเต่าในปัจจุบัน

อําเภอคลอยเต่าเป็นอําเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ที่ว่าการอําเภอตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านแปลงห้า ตำบลท่าเคื่อ ติดกับถนนสายชุด-ดอยเต่า-แม่ตีน

³⁶ ประวัติวัดและหมู่บ้านในเขตน้ำท่วมเหนือเขื่อนภูมิพล, งานประชุมเพลิงศพพระอธิการ จำนำ ชุมชนสาiro เจ้าอาวาสวัดครรพิงชัย อ.คลอยเต่า จ.เชียงใหม่, 2-6 กรกฎาคม 2540, (อัดสำเนา).

(ทางหลวงหมายเลข 1103 ที่กิโลเมตร 33) ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ไปทางทิศใต้ 125 กิโลเมตร ไปตามถนนเชียงใหม่–ชอต 90 กิโลเมตร (หมายเลข 108) และตามถนนชอต–ดอยเต่า–แม่ดีน 35 กิโลเมตร (หมายเลข 1103)

พื้นที่อำเภอดอยเต่าเดิมเป็นอยู่ในความปักครองของอำเภอหอด ประกอบด้วย 4 ตำบล คือ ตำบลบ้านแอน ตำบลมีดกา ตำบลท่าเดื่อ และตำบลดอยเต่า การคมนาคมติดต่อกับอำเภอหอด แต่ก่อนนั้นเป็นไปด้วยความยากลำบาก หากจะเดินทาง โดยรถชนิดซึ่งยังไม่มีมากมายเท่านั้นจุบัน ต้องนั่งรถจากตำบลดอยเต่าไปอุอุที่บ้านแม่ดีน อำเภอสัน จังหวัดลำพูน เข้าไปยังจังหวัดเชียงใหม่ แล้วขึ้นกลับมาอังอำเภอหอด ทำให้เสียเวลาในการเดินทางอย่างยิ่ง หากเดินเท้าต้องผ่านป่าเขาและถ้ำ ธรรมระหว่างทาง การติดต่อประสานงานระหว่างอำเภอ – ตำบล – หมู่บ้าน จึงเป็นไปอย่างช้าช้า เป็นปัญหาด้านการปักครอง ไม่สามารถที่จะจัดทุกข์บำรุงสุขให้กับราษฎรได้อย่างทั่วถึง สภาพของชุมชน หมู่บ้านอยู่ในระดับรายตามผู้คนแห้งแล้ง

หลังจากเขื่อนภูมิพลในเขตอำเภอหอด สามเงา จังหวัดตาก สร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2507 ก็เก็บน้ำ ทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำปิงสูงขึ้นกลอยเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของราษฎรที่อยู่สองฝั่งแม่น้ำปิงเดินในเขตตำบลบ้านแอน มีโอกาสและทำเดื่อ ถูกน้ำท่วม กรมประชาสงเคราะห์ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งนิคมเขื่อนภูมิพลขึ้นที่ตำบลท่าเดื่อ ช่วยเหลือราษฎรจากเขตน้ำท่วมเข้ามาอยู่ในเขตนิคมประมาณ 2,400 ครอบครัว

ช่วงระยะต่อมา มีการสำรวจและบุคคลนับพบรัฐกรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลดอยเต่าคือพบแร่เบร์ไรท์และฟลูออไรท์ ทำให้มีนักธุรกิจและประชาชนหลังไหลเดินทางมากขึ้นผิดปกติเพื่อทำธุรกิจ เมื่อongแร่และรับจ้างเหมือง ทำให้เศรษฐกิจของคอยเต่าเปลี่ยนไป

ทางราชการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ห้องที่ 4 ตำบลดังกล่าว อยู่ห่างไกลอำเภอหอด เป็นชุมชนที่หนาแน่น ซึ่งมีความเจริญในภัยหน้า ดังนั้น เพื่อสะดวกในการปักครองห้องดินกระหวงหาดไทย จึงได้ประกาศยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอหอด ให้อยู่ในความปักครองของอำเภอหอด เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2515

ต่อมา กิ่งอำเภอหอด มีประชากรเพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ศัษ堪 การศึกษา สาธารณูปโภค และการคมนาคม ทำให้กิจกรรมหอดเต่าเจริญขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีพระราชกฤษฎีกากฎฐานะกิ่งอำเภอหอดขึ้นเป็นอำเภอหอด เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2522 การจัดตั้งอำเภอหอด ได้รวมเอาตำบลนาคอเรือรวมเข้าไปด้วยดังนั้น อำเภอหอด มี 5 ตำบล คือ บ้านแอน มีก้า นาคอเรือ ท่าเดื่อ และดอยเต่า

ช่วงปี พ.ศ. 2525 – 2526 มีการปรับปรุงรูปแบบการปักครองของอำเภอหอด ให้มีพระราชกฤษฎีกากฎฐานคำนaculaเรือไปขึ้นอยู่กับอำเภอหอดตามเดิม เพราะสะดวกในการคมนาคมติดต่อ

ตั้งตำบลโปงทุ่งแยกจากตำบลดอยเต่าตั้งแต่ตำบลลับงตันแยกจากตำบลท่าเดื่อปัจจุบันอำเภอค้อดอยเต่า มีเขตการปกครองทั้งหมด 6 ตำบล 42 หมู่บ้าน³⁷

ตำบลท่าเดื่อในปัจจุบัน

ตำบลท่าเดื่อ ตั้งอยู่ในเขตปักครองของอำเภอค้อดอยเต่า ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านแปลง 3 หมู่ 2 บ้านแปลง 8 หมู่ 3 บ้านแปลง 5 หมู่ 4 บ้านวังหลวง หมู่ 5 บ้านหนองบัวคำ หมู่ 6 บ้านคงมะนาะ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่รกร้าง และเป็นเนินบ้างบางส่วน มีแม่น้ำปิงไหลผ่าน มีทะเลสาบดอยเต่าตั้งอยู่ด้วยและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จำนวนประชากรในเขต อบต. 1,730 คน ชาย 891 คน หญิง 837 คน อาณาเขตตำบล ทิศเหนือ ติดกับ ต.นาคօรือ อ.ชอค จ.เชียงใหม่ ทิศใต้ ติดกับ ต.เม็คกา อ.ค้อยเต่า จ.เชียงใหม่ ทิศตะวันออก ติดกับ ต.เม็คกา อ.คอยเต่า จ.เชียงใหม่ ทิศตะวันตกติดกับ ต.อมก่อ อ.อมก่อ อ.เชียงใหม่ อาชีพหลัก ทำสวน อาชีพเสริม ทำการประมงน้ำจืด รับจำนำข้อมูล พลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจของตำบล แปรรูปอาหารจากปลา พลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารจากปลา เช่น ปลากรอบ ปลาสามรส ปลาป่น ปลาร้าว น้ำพริกปลา มีรศาติอร่อย สะอาด ถูกหลักอนามัย ได้รับมาตรฐาน อย. ไม่ได้สารกันบูด สามารถเก็บไว้ได้นานนำไปสู่ความสดใหม่ สำหรับอาหารที่มีเกลือไฮโอดีน³⁸

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคุ้มครองคุ้มครองที่มีผลก่อให้เกิด ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอปั่น จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องคุ้มครองที่มีผลก่อให้เกิด ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการคลือขตามกุญแจเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง การความคุ้มครองคุ้มครองที่มีผลก่อให้เกิดของครอบครัว และ พฤติกรรมการคุ้มครองคุ้มครองที่มีผลก่อให้เกิดของนักศึกษาอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อย

2. พฤติกรรมการคุ้มครองคุ้มครองที่มีผลก่อให้เกิดของนักศึกษาอาชีวศึกษามีอัจฉริภาพตาม เพศ รายได้ที่ได้รับ พฤติกรรมการคุ้มครองคุ้มครองที่มีผลก่อให้เกิดของครอบครัว และสังกัดการศึกษา พนักงาน แต่ค่าต้นทุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

³⁷วิทยา พัฒนาดาดา, เมืองดอยเต่าในอดีต เมืองดอยเต่า ดอยสูง น้ำใส เมืองลำไย, (ล้าพูน : ณัฐพลการพิมพ์, 2545), หน้า 60-62.

³⁸กรมการปกครอง, ข้อมูลอำเภอค้อดอยเต่าและสำนักบริหารการ กรมการปกครอง ปี 2551. (อัคต์สำเนา).

3. การคล้อยตามกู้มเพื่อ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และความรู้สึกมีคุณค่าในตนของสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 70.1 อายุเฉลี่ยสำหรับคนที่รับดับ .05³⁹

ศุภณัตรา ประพนธ์ศิลป์ ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย” ผลการศึกษาพบว่า “รายได้ที่สูงขึ้น จะเพิ่มความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา ส่วนบังจี้ ด้านราคานั้น พบร่วมกันทำนายว่า ราคาสุราที่สูงขึ้น จะลดความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา นอกจากนี้ ยังพบอีกว่ากลุ่มเพศชาย ผู้ที่หง่ายร้าง คนในเขตเมือง ผู้ที่สูบบุหรี่ จะมีแนวโน้มเป็นผู้ดื่มสุราเป็นประจำมากที่สุด ความถี่ในการเป็นผู้ดื่มสุรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาสุขภาพ ปัญหาผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การประสบอุบัติเหตุและความถี่ในการสูบบุหรี่ด้วย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นโยบายด้านราคาเป็นนโยบายที่สำคัญในการลดการบริโภค อายุไวร์ก์ตามภาครัฐควรใช้นโยบายด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย โดยเฉพาะการรณรงค์ในกลุ่มเพศชาย ผู้ที่หง่ายร้าง ผู้ที่อาศัยในเมือง และผู้ที่สูบบุหรี่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราค่อนข้างสูง การดำเนินนโยบายดังกล่าวจะช่วยป้องกันและลดความสูญเสียที่เกิดจากการดื่มสุราได้ผลคือ “ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน”⁴⁰

วัฒนา เพ็ชรสำราญ ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอต้น จังหวัดอุตรดิตถ์” ผลการศึกษาพบว่า “นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนลับแลพิทยาคม มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเพศชาย (ร้อยละ 59.81) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 40.19) นักเรียนเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยที่สุด คือ อายุ 9 ปี และส่วนใหญ่อยู่ช่วงอายุ 13 ถึง 16 ปี ร้อยละ 85.05 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เริ่มดื่มครั้งแรก คือ เบียร์ ร้อยละ 57.01 รองลงมา คือ เหล้าเลื่อน ร้อยละ 20.56 ปริมาณที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่คุ้มปริมาณมากกว่า 2 ขวดต่อครั้ง ร้อยละ 37.38 บุคคลที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยครั้งแรก ส่วนใหญ่ คือ เพื่อน ร้อยละ 48.11 ส่วนใหญ่คุ้มในงานเลี้ยงสังสรรค์ ร้อยละ 86.92 สถานที่ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่คุ้มที่บ้าน ร้อยละ 71.03

ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีดังนี้ เพศ พบร่วมกับเพศหญิงมีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่าเพศชายเป็น 0.37 เท่า ระดับชั้นการศึกษา พบร่วมกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่

³⁹ ปิยะ ทองบาง, “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอต้น ปปง จังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2550, 54 หน้า.

⁴⁰ ศุภณัตรา ประพนธ์ศิลป์, “พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย), 2549, 92 หน้า.

5 มีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์มากกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็น 5.18 เท่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอล กอหอล์มากกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็น 5.86 เท่า อายุ พบร่วมกับนักเรียนอายุ 16 ถึง 17 ปี มีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์มากกว่านักเรียนอายุ 14 ถึง 15 ปี เป็น 2.08 เท่า นักเรียนอายุ 18 ถึง 19 ปี มีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์พบร่วมกับนักเรียน อายุ 14 ถึง 15 ปี เป็น 1.64 เท่า ความรู้เกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ พบร่วมกับนักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ระดับปานกลางมีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอล กอหอล์มากกว่านักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์รับต่อเป็น 1.26 เท่า นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ระดับสูงมีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์ น้อยกว่านักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์รับต่อเป็น 0.65 เท่า ทัศนคติเกี่ยวกับการคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์ พบร่วมกับนักเรียนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ระดับปานกลางมีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์น้อยกว่านักเรียนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ระดับต่อเป็น 0.25 เท่า นักเรียนที่มีทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ระดับสูงมีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์ น้อยกว่านักเรียน ที่มีทัศนคติเกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ระดับต่อเป็น 0.07 เท่า และสภาพที่ตั้งของบ้านหรือที่อยู่อาศัย พบร่วมกับนักเรียนที่มีสภาพที่ตั้งของบ้านหรือที่อยู่อาศัยในแหล่งชุมชนมีโอกาสคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์มากกว่านักเรียนที่มีสภาพที่ตั้งของบ้านหรือที่อยู่อาศัยน้อยกว่าแหล่งชุมชนเป็น 1.73 เท่า ซึ่งปัจจัยทางด้านเพศ ระดับชั้นการศึกษา อายุ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องคุ้มແอลกอหอล์ทัศนคติเกี่ยวกับการคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์ และสภาพที่ตั้งของบ้านหรือที่อยู่อาศัย มีผลต่อการคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์อย่างมีสำคัญทางสถิติ ($p<0.01$) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรส่วนท้องถิ่น โรงเรียน ชุมชน และครอบครัวร่วมมือกันวางแผนการและแนวทางป้องกันการคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์ตั้งแต่อายุยังน้อย และตั้งค่าธรรมเนียมจัดกิจกรรมและการรณรงค์ต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและสร้างความตระหนักรisksในการลด เลิกการคุ้มครองคุ้มແอล กอหอล์ซึ่งจะส่งผลทำให้การคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์ลดลงอย่างยั่งยืน”⁴¹

หนึ่งฤทธิ์ มีสะอาด ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการคุ้มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า “อายุเฉลี่ยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเริ่มรู้จักเบียร์ครั้งแรก คือ 10.5 ปี โดยผู้ที่แนะนำให้เริ่มรู้จักเบียร์ครั้งแรกร้อยละ 32.5 คือ บิดา และการที่มีบุคคลในครอบครัวคุ้มครองคุ้มແอลกอหอล์ ร้อยละ 71.4 มีส่วนสนับสนุนการคุ้มเบียร์

⁴¹ วัฒนา เพชรสาราญ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการคุ้มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอจังหวัดอุตรดิตถ์”, การค้นคว้าอิสระสาระสนเทศศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง), 2551, 128 หน้า.

ของนักเรียนในระดับปานกลาง/สูง นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.9 เคยดื่มเบียร์ และปั๊กจุบันยังคงดื่มเบียร์อยู่พบร้อยละ 22.1 โดยอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มเบียร์ครั้งแรก คือ 13.5 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.3 จะดื่มกับกลุ่มเพื่อเป็นครั้งแรก ซึ่งพบว่ากลุ่มเพื่อน ร้อยละ 67.9 มีอิทธิพลปานกลาง / สูง ต่อการดื่มเบียร์ สาเหตุเนื่องมาจากการความอยากรถ ร้อยละ 75.2 นอกจากนี้ยังพบว่า ความพึงพอใจในราคาและรูปลักษณ์ของเบียร์ ความใกล้-ไกลของสถานศึกษาและแหล่งที่พักอาศัยมีอิทธิพลปานกลาง / สูง ต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียน (ร้อยละ 51.9 ร้อยละ 58.1 และร้อยละ 68.4 ตามลำดับ) ในส่วนของการหาได้เจ้ายของเบียร์ เช่น ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ร้อยละ 49.0 พบว่า มีอิทธิพลต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียนในระดับปานกลาง ส่วนการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนในกลุ่มที่ไม่ดื่มเบียร์พบว่า ร้อยละ 83.2 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มที่ดื่มเบียร์พบว่า ร้อยละ 28.6 มีการรับรู้อยู่ในระดับสูง ส่วนระเบียนและบทลงโทษของโรงเรียนที่เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า ร้อยละ 6.7 ของนักเรียนที่มีทราบและเคยลักษณะน้ำเบียร์เข้าไปดื่มกับเพื่อนในช่วงเท็กาพบว่า ร้อยละ 7.2 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า เพศ ระดับชั้นการศึกษามีความสัมพันธ์ กับการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแผนการเรียน ผลการเรียนเฉลี่ย อายุที่เริ่มรู้จักเบียร์ครั้งแรก การดื่มเบียร์ที่ผ่านมา ปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยทางด้านสังคม มีความสัมพันธ์กับการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการรับรู้กฎหมายและระเบียบรวมทั้งบทลงโทษของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า “ไม่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย”

ดังนั้น จากผลการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้มาตรการทางด้านจิตวิทยาและมาตรการทางด้านสังคมในการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นมากกว่าที่จะมุ่งใช้มาตรการทางด้านกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื่องจากมาตรการทางด้านกฎหมายไม่สามารถควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์วัยรุ่นได้⁴²

รัชดาภรณ์ ภาควิชัยเรื่อง “ความชุกในการเสพสุราของวัยรุ่นและพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุรา ในเขตที่อ้ากโภเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า อัตราความชุกในการเสพสุราของวัยรุ่นในสถานศึกษาเท่ากับร้อยละ 25.38 และพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุรา โดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี เมื่อ

⁴² หนึ่งฤทธิ์ มีสะอาด, “ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนิคค), 2551, 95 หน้า.

พิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าคะแนนด้านพื้นฐานการเข้าใจบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าคะแนน อีก 3 ด้าน คือ ค่าคะแนนด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกันแก้ปัญหา อยู่ในระดับที่ไม่ดี

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการ สื่อสารในครอบครัว โดยเฉพาะด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด ของตนเอง และด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกันแก้ปัญหา แก่ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น เพื่อ พัฒนาพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการใช้ สรุราในวัยรุ่น และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัว”⁴³

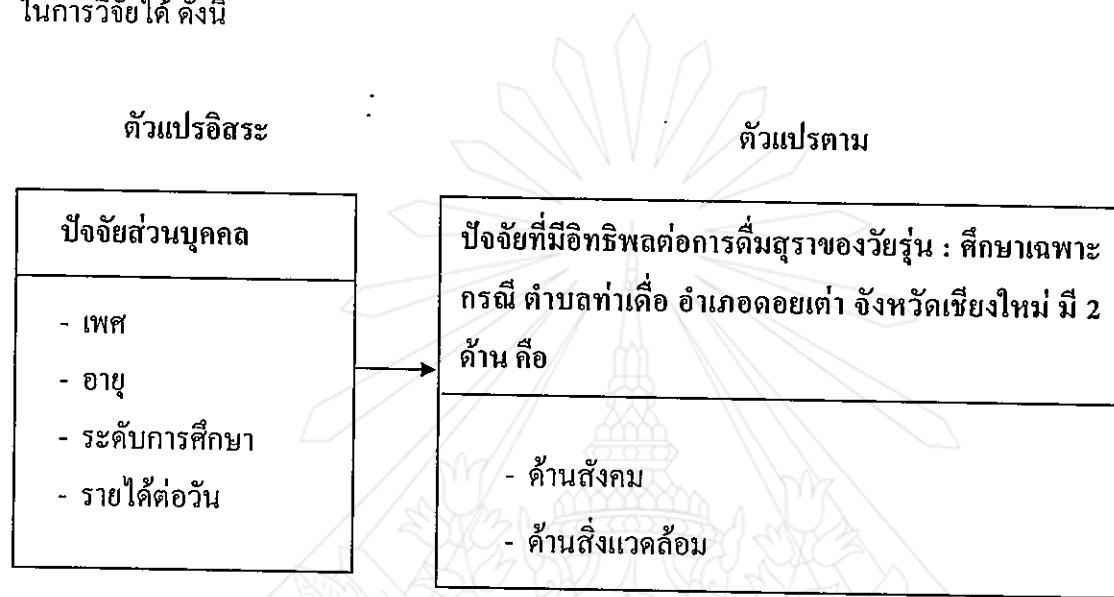
สุนันทา ศิริวรา ศึกษาวิจัยเรื่อง “การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่ เสพสุราในจังหวัดแพร่” ผลการวิจัยพบว่า “การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่ เสพสุราในจังหวัดแพร่ โดยรวม และรายค้าน 7 ด้าน ได้แก่ การสื่อสาร บทบาท การตอบสนองทาง อารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม และการทำหน้าที่ทั่วไป อยู่ในระดับดี พอกควร ผลการศึกษาพบว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวในรายข้อของด้านความผูกพันทางอารมณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวออกคำสั่งหรือควบคุมเด็กมากเกินไป ในรายข้อของด้าน การตอบสนองทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัวแสดงอารมณ์ หรือความรู้สึก อยู่ในระดับ ดีเล็กน้อย ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการพยาบาลเกี่ยวกับการจัด โปรแกรมให้ความรู้แก่ครอบครัวเด็กวัยรุ่น โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นเพชรบุรีกับปัญหาการเสพสุรา ใน การ ควบคุมหรือออกคำสั่งให้มีความพอดี และในการแสดงออกทางอารมณ์ให้เหมาะสมกับเวลา และ สถานการณ์ เพื่อให้วัยรุ่นสามารถประคับประคองตนเองไม่ให้เสพสุราต่อไป”⁴⁴

⁴³ รัชดาภรณ์ กาวิวงศ์, “ความชุกในการเสพสุราของวัยรุ่นและพฤติกรรมการสื่อสารใน ครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุรา ในเขตที่กำลังเกิดเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2548, 58 หน้า.

⁴⁴ สุนันทา ศิริวรา, “การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสพสุราในจังหวัด แพร่”, วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2548, 75 หน้า.

2.9 สรุปกรอบแนวคิดที่ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภอคลองเต่า จังหวัดเชียงใหม่” จากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของยุគดี กาญจน์นัชฐิติ และคณะ⁴⁵ โดยสามารถเขียนเป็นแผนภูมิกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁴⁵ ยุគดี กาญจน์นัชฐิติ และคณะ, เอกสารการสอนชุดวิชาครอบครัวและสิ่งแวดล้อม, ชั้น alongside,
หน้า 22.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองสุขของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภออยต่อ จังหวัดเชียงใหม่” เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีสู่การตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงในตำบลท่าเดื่อ อำเภออยต่อ จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งหมด จำนวน 2,805 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงในตำบลท่าเดื่อ อำเภออยต่อ จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งหมด จำนวน 350 คน

3.2 เทคนิควิธีการสู่กลุ่มตัวอย่าง

ใช้เทคนิคและวิธีการสู่กลุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Sampling) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 หมู่บ้าน จำนวน 2,805 คน และนำมาหากลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อใช้ในการเก็บแบบสอบถาม เนพาะวัยรุ่นที่มีอายุ 14-19 ปี จำนวน 350 คน มีการกำหนดความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคาดถือนได้ .05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เที่ยบ $n = ?$ $n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$

$N = 2,805$ $N = \text{จำนวนของประชากรทั้งหมด คือ } 2,805 \text{ คน}$

$e^2 = 0.0025$ $e = \text{ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ } .05$
หรือ 95%

$\therefore e = .05$

เมื่อแทนค่าตามสูตรจะได้ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2} = \frac{2805}{1+(2805 \times 0.0025)}$$

$$n = 350 \text{ คน}$$

ดังนั้น จึงได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยเรื่องนี้ คือ $n = 350$ คน

จากจำนวนประชากรทั้งหมด 2,805 คน นำมาหาค่าโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน และนำประชากรที่ได้มาหาค่ากระจายลงไปในแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วัยรุ่นในตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน/วัยรุ่น	กลุ่มตัวอย่าง
1.	หมู่ที่ 1	532	$\frac{532 \times 350}{2805} = 66$
2.	หมู่ที่ 2	545	$\frac{545 \times 350}{2805} = 68$
3.	หมู่ที่ 3	438	$\frac{438 \times 350}{2805} = 55$
4.	หมู่ที่ 4	737	$\frac{241 \times 350}{2805} = 92$
5.	หมู่ที่ 5	328	$\frac{328 \times 350}{2805} = 41$
6.	หมู่ที่ 6	225	$\frac{225 \times 350}{2805} = 28$
รวม		2805	350

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อวัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภออยต่อ จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสังคม 2) ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเป็นตัวเลข และ ความหมาย คือ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยชั้งให้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามเกณฑ์การแปลผลมีขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุรามากที่สุด
3.50 - 4.49	มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุรามาก
2.50 - 3.49	มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราปานกลาง
1.50 - 2.49	มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราน้อย
1.00 - 1.49	มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราน้อยที่สุด ¹

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภออยต่อ จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 2 ข้อ

¹ บุญชุม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สุวิริยาสาส์น, 2543), หน้า 43.

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต

3.4.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมของเหตุการศึกษาวิจัย โดยใช้คำตาม 2 ประเภท คือแบบสอบถามปลายปีดและแบบสอบถามปลายปีด

3.4.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาระบุนพ์แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.4.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ

1) พระปลัด บุญธรรม ปุณณามุ โน ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต มหาวิทยาลัย มหาบูรพาราชวิทยาลัย วิทยาเขตถ้านนา

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกี๊ยน วันทนีย์ตระกูล หัวหน้าฝ่ายบุคคล มหาวิทยาลัยมหาบูรพา ราชวิทยาลัย วิทยาเขตถ้านนา

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหาบูรพา ราชวิทยาลัย วิทยาเขตถ้านนา

เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถ้าโดยใช้แบบวัด ดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency: IOC) = .97

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้ คือ วัยรุ่นในอำเภอหอด จำนวน 30 คน จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบวัดความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลfa (Coefficient Alpha) ของ cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ .94

3.4.6 ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ได้จากการทดลอง

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการ (Try-out) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาอธิบายเพื่อความสมบูรณ์ พร้อมจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือ แบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนและปฏิบัติการดังนี้

3.5.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือ ในการจัดเก็บข้อมูลจากตำบลท่าเดื่อ อำเภออยุธยา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือถึงผู้ใหญ่บ้าน

3.5.2 ผู้วิจัยได้ไปหากรุ่นตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นทั้งชายและหญิงที่มีพฤติกรรมดื่มสุราแต่ละหมู่บ้าน จัดอบรมตามจำนวนที่กำหนดไว้

3.5.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมตัวอย่างเพื่อพับประกอบประชาชน ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง จะได้พูดคุยและอธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถามได้

3.5.4 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของวัยรุ่นมาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัยทางสังคมศาสตร์มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D. ค่า t-test, F-test เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กับแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภออยุธยา จังหวัดเชียงใหม่ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน เป็นการเปรียบเทียบค่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภออยุธยา จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับปัจจัยที่มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ใช้ค่า t-test และสำหรับปัจจัยที่มีจำนวนมากกว่า 3 กลุ่ม ได้แก่ อายุ รายได้ต่อวัน ใช้ค่า F-test (One-way Analysis of Variance) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวการคุ้มครองของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยต่อ จังหวัดเชียงใหม่แล้วรวมข้อมูลตามประเด็น นำมาเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์แบบบรรยาย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ ได้นำสถิติตามมาใช้ดังนี้

3.7.1 ค่าสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่อยู่อาศัย

3.7.2 ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลการคุ้มครองวัยรุ่นในตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยต่อ จังหวัดเชียงใหม่

3.7.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 ตัวที่เป็นอิสระต่อกันด้วยค่า Independent-Samples t-test เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการคุ้มครองเด็กวัยรุ่นชายและหญิงมีความแตกต่างกันหรือไม่ และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 3 ตัวที่เป็นอิสระต่อกันด้วยค่า (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเคื่อ อำเภอโคயเต่า จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปรินิญาณ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ คือ

1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเคื่อ อำเภอโคযเต่า จังหวัดเชียงใหม่

2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุรา ตำบลท่าเคื่อ อำเภอโคยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ของวัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อวันแตกต่างกัน

3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเคื่อ อำเภอโคยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน 350 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับตอบปัญหารวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย พิริมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือค่าเฉลี่ยของประชากร

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมั่นคงสำคัญจากการแจกแจงแบบ

T (t-distribution) t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของ 2 กลุ่ม

F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution) F-test ชี้นำของความเป็นอิสระ (ทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) ชั้นของความเป็นอิสระ (ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองทั้งหมด (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม และภายในกลุ่ม ซึ่งค่านี้จะมีค่าเท่ากับ SS/df
*	แทน	อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p = .05$
sig	แทน	ความน่าจะเป็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p = .05$

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่อวัน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น คำलทำเดื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตัวบี้การของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการคุ้มสุราของวัยรุ่น คำลทำเดื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอิทธิพลต่อการคืนสูรากองวัยรุ่น จำนวน 350 คน นำเสนอโดยใช้ค่าร้อยละ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ถึง ตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	197	56.3
หญิง	153	43.7
รวม	350	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
14 ปี	41	11.7
15 ปี	54	15.4
16 ปี	45	12.9
17 ปี	49	14.0
18 ปี	93	26.6
19 ปี	68	19.4
รวม	350	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 รองลงมาเป็นอายุ 19 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 มีอายุ 15 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 มีอายุ 17 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และมีอายุ 16 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ส่วนอันดับท้ายมีอายุ 14 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	181	51.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	169	48.3
รวม	350	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อวัน

รายได้ต่อวัน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50 บาท	290	82.9
51-100 บาท	44	12.6
มากกว่า 100 บาท	16	4.6
รวม	350	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 50 บาท จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 รองลงมา มีรายได้ 51-100 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 และอันดับสุดท้าย มีรายได้มากกว่า 100 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 2 ค้าน คือ 1) ด้านสังคม 2) ด้านสิ่งแวดล้อม นำเสนอโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คั่งรายละเอียดในตารางที่ 4.5 ถึง ตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุรา ของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม

ที่	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านสังคม	2.64	0.680	ปานกลาง
2.	ด้านสิ่งแวดล้อม	2.87	0.657	ปานกลาง
	รวม	2.76	0.610	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่ออธิบายเป็นรายข้อพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุรา ของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม

ข้อที่	ด้านสังคม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ปัจจัยในการคุ้มสุราเพราะอยากถอย	3.77	0.901	มาก
2.	คุ้มสุราเพราะมีปัจจัยทางกิจกรรมทางสังคม	2.92	0.911	ปานกลาง
3.	คุ้มสุราเพราะมีการโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ	2.39	0.901	น้อย
4.	ต้องการเท่าน้ำชาของเพื่อนเพราะการคุ้มสุรา	2.87	0.928	ปานกลาง
5.	คุ้มสุราเพราะราคาถูก	2.13	0.948	น้อย
6.	ต้องการเลี่ยบแบบในโฆษณา	2.61	0.916	ปานกลาง
7.	สามารถหาซื้อสุราได้ในทุกร้านสะดวกซื้อ	3.27	0.926	ปานกลาง
8.	หาซื้อและคุ้มสุราได้ตลอดเวลาที่ต้องการ	2.76	0.926	ปานกลาง
9.	พ่อแม่ชอบคุ้มสุรา	2.13	0.925	น้อย
10.	ญาติชอบคุ้มสุรา	2.61	0.924	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านสังคม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11.	ครอบครัวซักชวนให้คั่มสุราในงานสังสรรค์	2.17	0.911	น้อย
12.	ครอบครัวมักจะใช้ไปซื้อสุรา	2.63	0.925	ปานกลาง
13.	ครอบครัวไม่เคยห้ามท่านให้คั่มสุรา	2.85	0.930	ปานกลาง
14.	คั่มสุราเพราะต้องการมีเพื่อน	2.41	0.916	น้อย
	รวม	2.64	0.680	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคั่มสุราของวัยรุ่นในด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เแยกเป็นรายข้อได้ดังนี้ ลำดับที่แรก ข้อที่ 1 ได้แก่ ปัจจัยในการคั่มสุราเพราะอยากรองลงมา ข้อที่ 7 ได้แก่ สามารถหาซื้อสุราได้ในทุกร้านสะดวกซื้อ ส่วนลำดับที่น้อยที่สุด ข้อที่ 5 ได้แก่ คั่มสุราเพราะราคาถูก

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคั่มสุราของวัยรุ่น ตามลำดับเดื่อ อำนาจด้วยเด่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อที่	ด้านสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	คั่มสุราเพราะต้องการเอาชนะเพื่อน	3.15	0.924	ปานกลาง
2.	เวลาที่บ้านมีงานมักมีการคั่มสุรา	2.19	0.918	น้อย
3.	เพื่อนชวนคั่มสุราไม่กล้าปฏิเสธ	3.08	0.926	ปานกลาง
4.	เห็นครอบครัวคั่มสุราเป็นประจำ	2.37	0.917	น้อย
5.	โฆษณาเกี่ยวกับสุราเป็นประจำ	3.20	0.919	ปานกลาง
6.	เพื่อนมีเพื่อนเพราะการคั่มสุรา	2.72	0.929	ปานกลาง
7.	เพื่อนคั่มสุราแล้วมีความสนุกสนาน	3.17	0.927	ปานกลาง
8.	เห็นเพื่อนคั่มสุราเป็นประจำ	3.65	0.926	มาก
9.	อยากรองคั่มสุราเพราะต้องการรู้รสชาติ	2.88	0.920	ปานกลาง
10.	งานสังสรรค์ต่าง ๆ มักมีการคั่มสุราทุกรรั้ง	3.77	0.934	มาก
11.	เพื่อนส่วนใหญ่มักคั่มสุรา	3.57	0.920	มาก
12.	พ่อแม่คุ่าให้ให้ลูกเครียดเลยหันไปคั่มสุรา	2.75	1.338	ปานกลาง
13.	เครียดเรื่องการเรียนจึงหันไปคั่มสุรา	2.33	0.913	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14.	ขาดความรักจึงหันไปคิ่มสุรา	2.10	0.917	น้อย
15.	คิ่มสุราแล้วมีความเข้มแข็งและมั่นใจและมีอำนาจใน ตนเองมากขึ้น	2.67	0.913	ปานกลาง
16.	อกหักจึงคิ่มสุรา	2.96	0.906	ปานกลาง
รวม		2.87	0.657	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบร่วมกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิ่มสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นรายข้อได้ดังนี้ ลำดับที่แรก ข้อที่ 10 ได้แก่ งานสังสรรค์ต่าง ๆ มักมีการคิ่มสุราทุกครั้ง รองลงมา ข้อที่ 8 ได้แก่ เห็นเพื่อนคิ่มสุราเป็นประจำ ส่วนลำดับที่น้อยที่สุด ข้อที่ 14 ได้แก่ ขาดความรักจึงหันไปคิ่มสุรา

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยเรื่องนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดือ อ้าเกอโดยเด่า จังหวัดเชียงใหม่ ห้าง 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสังคม 2) ด้านถึงเวดส้อม โดยสถิติ t-test, F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ Sig = .05 ซึ่งมีการทดสอบดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8 ถึง ตารางที่ 4.34 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดือ อ้าเกอโดยเด่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	197	2.82	0.655	ปานกลาง
หญิง	153	2.68	0.540	ปานกลาง
รวม	350	2.75	0.598	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแยกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดือ อ้าเกอโดยเด่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	197	2.82	0.655	2.095	.037*
หญิง	153	2.68	0.540		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น โดยรวมแตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่ม สุรา ของวัยรุ่น ตามลักษณะเดี่ยว อำเภอโดยเดียว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	197	2.73	0.690	ปานกลาง
หญิง	153	2.52	0.650	ปานกลาง
รวม	350	2.63	0.670	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ในด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตามลักษณะเดี่ยว ด้อยเดียว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	197	2.73	0.690	2.893	.004*
หญิง	153	2.52	0.650		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ในด้านสังคมแตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น คำนวณท่าเดื่อ อ้าเกอโดยเดา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	197	2.90	0.727	ปานกลาง
หญิง	153	2.84	0.554	ปานกลาง
รวม	350	2.87	0.641	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น คำนวณท่าเดื่อ อ้าเกอโดยเดา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ชาย	197	2.90	0.727	.940	.348
หญิง	153	2.84	0.554		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดือ อ้าเกอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14 ปี	41	2.57	0.461	ปานกลาง
15 ปี	54	2.75	0.600	ปานกลาง
16 ปี	45	3.04	0.656	ปานกลาง
17 ปี	49	2.86	0.691	ปานกลาง
18 ปี	93	2.62	0.531	ปานกลาง
19 ปี	68	2.80	0.637	ปานกลาง
รวม	350	2.76	0.610	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พนว่า กลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามอายุ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามช่วงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดือ อ้าเกอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	7.397	5	1.479	4.154	<.001*
ภายในกลุ่ม	122.527		.356		
รวม	129.924	349			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พนว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสถิติทดสอบ F-test มีความแตกต่างกัน ซึ่งได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ตามลูกท่านเดือ
จำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	14 ปี	15 ปี	16 ปี	17 ปี	18 ปี	19 ปี
		2.57	2.75	3.04	2.86	2.62	2.80
14 ปี	2.57	-	.18	.47*	.29	.05	.23
15 ปี	2.75	-	-	.29	.11	.13	.05
16 ปี	3.04	-	-	-	.18	.42*	.24
17 ปี	2.86	-	-	-	-	.24	.06
18 ปี	2.62	-	-	-	-	-	.18
19 ปี	2.80	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.16 พนวณ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อการคุ้มครองวัยรุ่น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่
กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 16 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นโดยรวมแตกต่าง
กันที่มีอายุ 14 ปี และ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 16 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครอง
วัยรุ่นโดยรวมแตกต่างกันที่มีอายุ 18 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ไม่พบความ
แตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นคำนวณท่าเดื่อ อำเภอโดยตัว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14 ปี	41	2.65	0.504	ปานกลาง
15 ปี	54	2.60	0.661	ปานกลาง
16 ปี	45	2.88	0.806	ปานกลาง
17 ปี	49	2.72	0.822	ปานกลาง
18 ปี	93	2.52	0.552	ปานกลาง
19 ปี	68	2.63	0.719	ปานกลาง
รวม	350	2.64	0.680	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบร้า กลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามอายุ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ในด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามช่วงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น คำนวณท่าเดื่อ อำเภอโดยตัว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4.367	5	.873		
ภายในกลุ่ม	157.25	344	.456	1.914	.091
รวม	161.392	349			

จากตารางที่ 4.18 พบร้า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นในด้านสังคมไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ F-test ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดื่อ อ้ากอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14 ปี	41	2.49	0.592	น้อย
15 ปี	54	2.91	0.680	ปานกลาง
16 ปี	45	3.20	0.624	ปานกลาง
17 ปี	49	3.00	0.662	ปานกลาง
18 ปี	93	2.73	0.584	ปานกลาง
19 ปี	68	2.97	0.648	ปานกลาง
รวม	350	2.87	0.657	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามอายุ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ในด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามช่วงอายุ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดื่อ อ้ากอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	14.311 136.135	5 344	2.862 .396		
รวม	150.446	349		7.232	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสถิติทดสอบ F-test มีความแตกต่างกัน จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อม ตามลูกท่านเดื่อ อำเภอคลองเต่า จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	14 ปี	15 ปี	16 ปี	17 ปี	18 ปี	19 ปี
		2.57	2.75	3.04	2.86	2.62	2.80
14 ปี	2.57	-	.41	.71*	.51*	.23	.48*
15 ปี	2.75	-	-	.29	.09	.18	.07
16 ปี	3.04	-	-	-	.20	.47*	.23
17 ปี	2.86	-	-	-	-	.27	.03
18 ปี	2.62	-	-	-	-	-	.25
19 ปี	2.80	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.21 พบร้า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 16 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับที่มีอายุ 14 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 17 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับที่มีอายุ 14 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 19 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับที่มีอายุ 14 ปี ส่วนอันดับสุดท้าย คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 16 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอายุ 18 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตามกลุ่มที่เดือ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาต้นต้น	181	2.87	0.645	ปานกลาง
มัธยมศึกษาต้นปลาย	169	2.64	0.550	ปานกลาง
รวม	350	2.76	0.598	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตามกลุ่มที่เดือ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
มัธยมศึกษาต้นต้น	181	2.87	0.645		
มัธยมศึกษาต้นปลาย	169	2.64	0.550	3.523	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น โดยรวมแตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามลักษณะ สำหรับชั้นเรียน ประจำปีการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามลักษณะ ประจำปีการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาตอนต้น	181	2.80	0.673	ปานกลาง
มัธยมศึกษาตอนปลาย	169	2.47	0.645	น้อย
รวม	350	2.64	0.659	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ในด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามลักษณะ ด้วยค่า t-test ประจำปีการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
มัธยมศึกษาตอนต้น	181	2.80	0.673		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	169	2.47	0.645	4.769	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ในด้านสังคมแตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื่นสุราของวัยรุ่นดำเนินการเดี่ยว อำเภอเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษาต้นต้น	181	2.93	0.725	ปานกลาง
มัธยมศึกษาต้นปลาย	169	2.82	0.571	ปานกลาง
รวม	350	2.88	0.648	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื่นสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื่นสุราของวัยรุ่น ดำเนินการเดี่ยว ด้วยเดียว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
มัธยมศึกษาต้นต้น	181	2.93	0.725		
มัธยมศึกษาต้นปลาย	169	2.82	0.571	1.622	.106

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื่นสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดือ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อวัน

รายได้ต่อวัน	n	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 50 บาท	290	2.75	0.607	ปานกลาง
51 – 100 บาท	44	2.85	0.696	ปานกลาง
มากกว่า 100 บาท	16	2.70	0.366	ปานกลาง
รวม	350	2.76	0.610	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.28 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามรายได้ต่อวัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามรายได้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตามล่าเดือ อําเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อวัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.479	2	.240		
ภายในกลุ่ม	129.444	347	.373	.643	.526
รวม	129.924	349			

จากตารางที่ 4.29 พบร่วมกันว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่นโดยรวม ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ F-test ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ตามลักษณะ อำเภอเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามรายได้ต่อวัน

รายได้ต่อวัน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 50 บาท	290	2.64	0.671	ปานกลาง
51 – 100 บาท	44	2.61	0.809	ปานกลาง
มากกว่า 100 บาท	16	2.76	0.445	ปานกลาง
รวม	350	2.64	0.680	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.30 พนว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามรายได้ต่อวัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่นในด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามรายได้มีราย ละเอียด ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่นใน ตามลักษณะ อำเภอเชียงใหม่ ด้านสังคม จำแนกตามรายได้ต่อวัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.264	2	.132		
ภายในกลุ่ม	161.127	347	.464	.285	.752
รวม	161.392	349			

จากตารางที่ 4.31 พนว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อวันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการดื่มสุราของวัยรุ่นในด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติทดสอบ F-test ไม่มีความแตกต่าง กัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืนสุราของวัยรุ่น ตามล่าท่าเดื่อ อ้าเกอดอยเด่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อวัน

รายได้ต่อวัน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 50 บาท	290	2.85	0.653	ปานกลาง
51 – 100 บาท	44	3.10	0.719	ปานกลาง
มากกว่า 100 บาท	16	2.65	0.338	ปานกลาง
รวม	350	2.87	0.657	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.32 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เมื่อแยกตามรายได้ต่อวัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืนสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามรายได้ต่อวัน มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืนสุราของวัยรุ่น ตามล่าท่าเดื่อ อ้าเกอดอยเด่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อวัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3.129	2	1.564		
ภายในกลุ่ม	147.317	347	.425	3.685	.026*
รวม	150.446	349			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อวันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืนสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสถิติทดสอบ F-test มีความแตกต่างกัน จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ยการเบรี่ยนเพียงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น คำนวณจาก
จำพวกด้วยตัว จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกตามรายได้ต่อวันเป็นรายคู่

รายได้ต่อวัน	$\bar{x}$	ต่ำกว่า 50 บาท	51 – 100 บาท	มากกว่า 100 บาท
		2.85	3.10	2.65
ต่ำกว่า 50 บาท	2.85	-	.24*	.21
51 – 100 บาท	3.10	-	-	.45*
มากกว่า 100 บาท	2.65	-	-	-

จากตารางที่ 4.34 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อวันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น ในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อวันระหว่าง 51-100 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกับที่มีรายได้ต่อวันต่ำกว่า 50 บาท และ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อวันระหว่าง 51-100 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันที่มีรายได้ต่อวันมากกว่า 100 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ดำเนินทำเดือ อำเภออดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

วัยรุ่นได้ให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น สามารถประมวลเป็นข้อ ๆ ซึ่งคิดเป็นความถี่ตามตารางที่ 4.35 ดัง ตารางที่ 4.36 มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.35 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ดำเนินทำเดือ อำเภออดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม

ที่	ปัญหา	ความถี่	ที่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
1.	คุ้มครองฯอยากลง	70	1.	ความมีการรณรงค์ให้วัยรุ่น	
2.	เพื่อนชักชวน	57	2.	ควรยกเลิกการโฆษณาสูรา	67
3.	สถานที่เอื้ออำนวยวัยให้หาซื้อได้	41	3.	ควรปฏิเสธเมื่อเพื่อนชักชวนคุ้ม	49
4.	วัยรุ่นมักชอบคุ้มครอง	24	4.	ควรขยายเฉพาะร้านเท่านั้น	36
					12

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 192 คน ตอบคำถามมากที่สุดในเรื่องปัญหา ได้แก่ คุ้มครองฯอยากลง รองลงมา ได้แก่ เพื่อนชักชวน และลำดับที่สาม ได้แก่ สถานที่เอื้ออำนวยวัยให้หาซื้อได้轻易 ตามลำดับ

และมีผู้ตอบมากที่สุดในเรื่องแนวทางแก้ไข จำนวน 164 คน ตอบคำถามมากที่สุด ได้แก่ ความมีการรณรงค์ให้วัยรุ่นงดคุ้มครองฯ รองลงมา ได้แก่ ควรยกเลิกการโฆษณาสูรา และลำดับที่สาม ได้แก่ ควรปฏิเสธเมื่อเพื่อนชักชวนคุ้มครองฯ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 แสดงความอ่อนไหวต่อสิ่งแวดล้อมและการดูแลสุขภาพของวัยรุ่น ดำเนินการโดยเขตฯ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม

ที่	ปัญหา	ความอ่อนไหว	ที่	แนวทางแก้ไข	ความต้องการ
1.	สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยในการดื่มสุราและหาซื้อย่างง่าย	61	1.	ควรจัดให้มีสนามกีฬาเพื่อออกกำลังกายตอนเย็น	53
2.	มีความเครียดจากการเรียน	47	2.	ไม่ขายในที่สาธารณะ และควรห้ามซื้อยาก	39
3.	เพื่อนคื่นสุรา	23	3.	ไม่ขายสุราให้กับเด็กในวัยเรียน	31
4.	ชุมชนมีการคื่นสุรามากเกินไป	16	4.	ชุมชนควรคืนสุราเฉพาะในงานสังสรรค์เท่านั้น	26
5.	ครอบครัวไม่เอาใจใส่ดูแลหลังเลิกเรียน	14	5.	ควรยกเลิกโฆษณาและอย่ามีกิจกรรมทำเวลาว่าง	22
			6.	เพื่อนควรห้ามไม่ให้เพื่อนคื่นสุรา	17
			7.	เลิกผลิตสุรา	11

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 161 คน ตอบคำถามมากที่สุดในเรื่องปัญหา ได้แก่ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยในการดื่มสุราและหาซื้อย่างง่าย รองลงมา ได้แก่ มีความเครียดจากการเรียน และลำดับที่สาม ได้แก่ เพื่อนคื่นสุรา ตามลำดับ

และมีผู้ตอบมากที่สุดในเรื่องแนวทางแก้ไข จำนวน 199 คน ตอบคำถามมากที่สุด ได้แก่ ควรจัดให้มีสนามกีฬาเพื่อออกกำลังกายตอนเย็น รองลงมา ได้แก่ ไม่ขายในที่สาธารณะ และควรห้ามซื้อยาก และลำดับที่สาม ได้แก่ ไม่ขายสุราให้กับเด็กในวัยเรียน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของ วัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้ม สุรา ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ของวัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่อวันแตกต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้ง สมมติฐานของการวิจัยว่า วัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อวัน ต่างกันมีปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการคุ้มสุราแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วัยรุ่นที่อาศัยในอำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 2,805 คน และได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดมีจำนวน 32 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสังคม และ 2) ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยใช้ลักษณะค่าความแบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และเป็นแบบสอบถามลักษณะ แบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้ม สุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 4 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุमาน หรืออ้างอิง ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ตัวพบรความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย วิธีการของ Scheffe โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถสรุปผล ของการวิจัยตามข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิจัยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องบนแบบสอบถาม

พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 56.3 ส่วนเพศหญิง ร้อยละ 43.7 มีอายุ 18 ปี ร้อยละ 26.6 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 51.7 มีรายได้ต่อวันต่ำกว่า 50 บาท ร้อยละ 82.9 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น โดยรวมทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ในด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยในการคุ้มครองเพื่อยกเวช อยากรถอย ขณะที่ 5 มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุ้มครองเพื่อรักษาภูมิคุ้มกัน

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ในด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 10 มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานสังสรรค์ต่าง ๆ นักมีการคุ้มครอง ขณะที่ 14 มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดความรักใจหันไปคุ้มครอง

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ตามล่าเดื่อ จำพวกอยู่ต่อ จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น โดยรวมทั้ง 2 ด้านแตกต่างกัน และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน คือ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นในด้านสังคมพบว่า วัยรุ่นที่มีอายุ และรายได้ต่อวัน ต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นไม่แตกต่างกัน แต่วัยรุ่นที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นแตกต่างกัน

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นในด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า วัยรุ่นที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นไม่แตกต่างกัน แต่วัยรุ่นที่มีอายุ และรายได้ต่อวันต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่นแตกต่างกัน

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น

พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหานี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ทั้ง 2 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1) คุ้มสุราเพราะอยากลอง
  - 2) สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยในการคุ้มสุราและหาซื้อย่างง่าย
- พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ทั้ง 2 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้
- 1) ความมีการรณรงค์ให้วัยรุ่นงดคุ้มสุรา
  - 2) ควรจัดให้มีสนามกีฬาเพื่อออกกำลังกายตอนเย็น

5.2 อกบปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ดำเนินทำเดือ สำเร็จอย่างเต็มที่ใน 2 ด้าน คือ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม มีข้อค้นพบ (Fact Findings) ที่มีความสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลโดยใช้แนวคิดทฤษฎีผลงานวิจัย ได้ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ดำเนินทำเดือ สำเร็จอย่างเต็มที่ใน 2 ด้าน คือ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ดำเนินทำเดือ สำเร็จอย่างเต็มที่ใน 2 ด้าน คือ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความต้องที่จะได้รับการยอมรับจากเพื่อนรุ่นเดียวกัน และจะจริงจังกับการคนเพื่อนมากและจะมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมอย่างสูง หากวัยรุ่นทราบว่าตัวเองชอบอะไร ได้แล้วก็จะเป็นผลดีสำหรับตัวเอง แต่ถ้าเป็นไปในทางตรงกันข้ามวัยรุ่นก็จะเกิดความสับสนไม่มีหลักการของตัวเอง วัยรุ่นก็จะหาเรียนแบบบุคคลอื่น ซึ่งจะนำมาสู่สาเหตุของการเป็นเด็กเกรก และเป็นต้นเหตุนำไปสู่การคุ้มสุราและอื่น ๆ ต่อไปได้ นั้นก็ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมรอบตัวของวัยรุ่นเองด้วย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวมากที่สุด ถ้าสิ่งแวดล้อมหรือครอบครัวดี พฤติกรรมของวัยรุ่นก็จะดีตามไปด้วย ถ้าสิ่งแวดล้อมหรือครอบครัวไม่ดีก็จะนำวัยรุ่นไปสู่การคุ้มสุรา หรือเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมากได้ สอดคล้องกับแนวคิดของปริทรรศน์ ศิลป์กิจ และคณะ ที่กล่าวไว้ว่า ในข้อ 4. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคุ้มสุรานับตั้งแต่การจำหน่ายอย่างเสรีหรือหาสุราน้ำดื่มได้โดยไม่มีข้อจำกัด ขาดกฎหมายที่

เหณะสมเพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับการคืนสูรา ปัจจัยที่ทำให้คืนสูรา คือ ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ในวันเด็กและมีแบบอย่างบุคคลในครอบครัวติดสูรา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืนสูราของวัยรุ่น ด้านสังคม ที่นี่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ก็ประยุกต์ได้ว่า เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนไป วัยรุ่นก็มีความคิดใหม่เกิดขึ้นมา เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในตนเอง ดังนั้น สังคมจะก้าวหน้า หรือเสื่อมลงก็ขึ้นอยู่กับคนในสังคม และวัยรุ่นก็เป็นส่วนหนึ่งในสังคมนี้เช่นกัน มีเพื่อนทั้งในและนอกโรงเรียน อาจมีการสังสรรค์ และมีการคืนสูราเข้ามาร่วมด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของปริทรรศ ศิลปกิจ และคณะ ที่กล่าวไว้ว่า 3. ปัจจัยทางด้านสังคม สภาพการสังคมจัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการคืนสูรา สังคมที่จัดว่าเป็นแหล่งแสวงหารสิ่งเร้าให้บุคคลคืนสูรา และจากการที่สูราได้รับการยอมรับในฐานะเป็นสื่อในงานต่าง ๆ เช่น การพบปะสังสรรค์ในพิธี ประเพณี หรืองานสังคมต่าง ๆ นอกจากนี้สัมพันธภาพของบุคคลภายในครอบครัวมีผลต่อการคืนสูรา การศึกษาหากท่านว่า เด็กที่ได้รับความสนใจและความอบอุ่นจากพ่อแม่จะมีการคืนสูราน้อยกว่าเด็กที่ไม่ได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่

เมื่อแยกออกเป็นรายด้านเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืนสูราของวัยรุ่น ตามล่าเดื่อ สำนักดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่สามารถดำเนินภารกิจได้ดังนี้

1) ด้านสังคม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคืนสูราของวัยรุ่น ตามล่าเดื่อ สำนักดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 คือ ปัจจัยในการคืนสูราพระอย่างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้ก็ประยุกต์ได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น สิ่งต่าง ๆ และในการที่วัยรุ่นอยากรู้อยากเห็น คืนสูราไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะอาจจะเห็นคนรอบตัวคืนเป็นประจำจึงทำให้อยากรู้ว่าสูรานี่รashaติยังไงทำให้คนทั่วไปจึงชอบคืน สอดคล้องกับแนวคิดของกรมสุขภาพจิต ที่กล่าวว่า ในข้อที่ 1 ความอยากรู้ อยากเห็น อยากรู้ ชอบความตื่นเต้นท้าทาย วัยรุ่นมักจะสนใจในสิ่งที่ท้าทายความสามารถ เช่น การกลับบ้านเอง การขึ้นรถเมล์ การหัดขับรถ ทดลองคืบเหล้า สูบบุหรี่ ความโลภ ลองหนีเรียน ออกไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ แม้แต่การลองเที่ยวโซนลิฟ และสอดคล้องกับแนวคิดของกานุพงษ์ จิตตะสมบัติ ที่กล่าวไว้ว่า การติดสูราเกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อม แรงกดดันจากสังคม การเลี้ยงดู วัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา การไม่มีงานประจำ ภาระยากจน ความขัดแย้งของคู่สามีภรรยา ความเครียดจากการอยากรู้ ความต้องการเด็กมีการเรียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ หรือการทำตัวให้เหมือนกับกลุ่มเพื่อนที่คืนสูรา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา ศิริวิทย พนวฯ “การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสพสูราในจังหวัดแพร่ โดยรวม และรายด้าน 7 ด้าน ได้แก่ การสื่อสาร บทบาท การตอบสนองทางอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม และการทำหน้าที่ทั่วไป อุปทานระดับเด็กพ่อครัว ผลการศึกษาพบว่า การทำหน้าที่ของครอบครัว

ในรายข้อของด้านความผูกพันทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวออกคำสั่งหรือควบคุมเด็กมากเกินไป

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ตำบลท่าเคื่อ อำเภอโคกอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสังคม ข้อที่ 5 คือ คุ้มครองเพราพระราชภูมิ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าเปลี่ยนอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นช่วงนี้อภิปรายได้ว่า สรุปที่มีข่ายในห้องตลาดหาซื้อย่างง่าย ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะประกาศห้ามขายสูราให้กับเด็กแล้วก็ตาม หรือว่าห้ามโฆษณาในช่วงเวลากลางวันก็ยังแก้ปัญหาไม่ให้วัยรุ่นคุ้มครองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหนึ่งฤทัย มีสะอาด ที่กล่าวไว้ว่า ในข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้มาตรการทางด้านจิตวิทยาและมาตรการทางด้านสังคมในการแก้ไขปัญหาการคุ้มครองคุ้มแลอ กของเด็กของวัยรุ่นมากกว่าที่จะมุ่งใช้มาตรการทางด้านกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื่องจากมาตรการทางด้านกฎหมายไม่สามารถควบคุมการคุ้มครองคุ้มแลอของเด็กของวัยรุ่นได้

2) ด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองวัยรุ่น ตำบลท่าเคื่อ อำเภอโคกอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 10 คือ ดังตรรศต่าง ๆ มักมีการคุ้มครองทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเปลี่ยนอยู่ในระดับมาก ที่เป็นช่วงนี้อภิปรายได้ว่า ค่านิยมในปัจจุบันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสังคม เมื่อสภาพของสังคมเปลี่ยนไปค่านิยมก้าว ไปเปลี่ยนไป เช่นกัน ดังนั้น วัยรุ่นจึงมักมองสิ่งแวดล้อมรอบตัวก่อนตั้งใจ เมื่อเห็นว่างานทุกงานไม่ว่าจะแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ วันสำคัญต่าง ๆ ก็มีการคุ้มครอง เนื่องจากลักษณะของพรพิมพ์ เจียวนครินทร์ ที่กล่าวไว้ว่า วัยรุ่นเป็นสภาวะหัวดี้หัวต้อของชีวิต เป็นวันที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม วัยรุ่นที่ไม่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อาจทำให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมการเสพสูราก็เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงถึงการปรับตัวของเด็กและเยาวชนที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ดังนั้น ในการช่วยเหลือวัยรุ่นไม่ให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเสพสูรา ต้องอาศัยครอบครัวที่มีการทำหน้าที่ในการดูแลและสอนบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ที่มีความเข้าใจในสาเหตุการเสพสูราและพัฒนาการวัยรุ่น เพื่อจะได้เข้าใจถึงธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่น สามารถช่วยให้วัยรุ่นเป็นบุคคลที่มีความปกติทั้งทางด้านร่างกาย และด้านจิตใจ มีความประพฤติที่ดี มีการปรับตัวของเด็กและเยาวชนให้เข้ากับสังคม ที่มีความหลากหลาย ที่มีความต้องการของวัยรุ่น ไม่เหมือนเด็กในสังคมที่ต้องอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมของแต่ละที่ด้วย หากครอบครัวมีการทำหน้าที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้เด็กวัยรุ่นมีโอกาสเสพสูราได้

ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื้นสุราของวัยรุ่น คำบลทำเดือ อ้าเกอโดยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านสิ่งแวดล้อม ข้อที่ 14 คือ ขาดความรักใจหันไปคื้นสุรา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแบลผลอยู่ในระดับ น้อย ที่เป็นเช่นนี้ก็ประยได้ว่า เมื่อวัยรุ่นมีความรักอะไร ก็ถูกรายงานดีไปหมด แต่เมื่อใดที่ผิดหวัง กับความรักก็จะหันมาคื้นสุราเพื่อให้ลืม เพื่อแก้เหงา หรือเพื่อไม่ให้คิดถึงคนรักที่ทิ้งไป ดังนั้น จึงควร ให้วัยรุ่นมีกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา สุภพ ที่กล่าวว่า จากการที่วัยรุ่นต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีความมั่งคงทางอารมณ์ และได้รับการยอมรับจาก สังคม ดังนั้น จึงทำให้วัยรุ่นมีความต้องการด้านต่าง ๆ เช่น ในข้อที่ 1. ความต้องการความรัก วัยรุ่น ต้องการความรักจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น จากบิดา แมรดา ญาติ พี่น้อง ครู อาจารเพื่อน ๆ รวมทั้งเพื่อน ต่างเพศ

5.3 ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื้นสุราของวัยรุ่น คำบลทำเดือ อ้าเกอ โดยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบ (Fact Finding) จากผลการวิจัยทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งเน้นให้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื้นสุราของวัยรุ่นในการเดิกสุราและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามข้อเสนอแนะในภาพรวม จึง ได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื้นสุราของวัยรุ่น ด้านสังคม ข้อที่ 1 มี ระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คื้นสุราเพราราคากูก ดังนั้น รัฐบาลควรรณรงค์ให้มีการผลิตสุราที่มีขายใน ห้องตลาดห้าช่องบ้านและราคางบประมาณ เพื่อแก้ปัญหาไม่ให้วัยรุ่นซื้อหาได้ง่ายจนเกินไป ถึงแม้ว่ารัฐบาล จะประกาศห้ามขายสุราให้กับเด็กแล้วก็ตาม หรือว่าห้ามโฆษณาในช่วงเวลากลางวันก็ยังแก้ปัญหาไม่ ให้วัยรุ่นคื้นสุราได้

2) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื้นสุราของวัยรุ่น ด้านสิ่งแวดล้อม ข้อที่ 14 มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดความรักใจหันไปคื้นสุรา ผู้ปกครอง หรือผู้นำหมู่บ้านควรให้ความ สำคัญกับวัยรุ่น เพื่อไม่ให้หลงผิดหวังไปติดยาเสพติด ของมีนเมต่าง ๆ ดังนั้น จึงควรให้วัยรุ่นมีกิจ กรรมต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น เล่นกีฬา เล่นดนตรี เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื้นสุราของวัยรุ่น คำบลทำเดือ อ้าเกอโดยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้พบว่า วัยรุ่นมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคื้นสุราโดยรวมอยู่ในระดับปาน

กล่างทุกด้าน เพราะฉะนั้น ผู้วิจัยจึงขอนำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมาเป็นข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเคื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการการค้าสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเคื่อ อำเภอคออยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

สุขภาพจิต. กรม. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549). กรุงเทพมหานคร :
สหกรณ์มาเกตติ้ง, 2544.

- _____ คู่มือการให้คำปรึกษาสำหรับผู้ป่วยแอลกอฮอล์. กรุงเทพมหานคร : องค์การสังเคราะห์
ทหารผ่านศึก, 2547.
- _____ สุขภาพจิตกับยาเสพติด ปี 2546 : การประชุมวิชาการนานาชาติครั้งที่ 2. กรมสุขภาพจิต :
กระทรวงสาธารณสุข, 2546.

จำแนก อดิวัฒน์สิทธิ์. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
เทียน เกริกนธุกร. การสมรสและความสัมพันธ์ในครอบครัว. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2530.

นิยพรรณ วรรณศิริ. มนุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2540.

บุญชน ศรีสะอะด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวิริยาสาสน์, 2543.

ปริทรรศ ศิลป์กิจ และคณะ. ความมุกและภาวะสุขภาพจิตของคนไทยที่ติดสูบ. เชียงใหม่ : โรงพยาบาล
สวนป่า, 2542.

พนม เกตุนาน. จิตเวชศาสตร์สำหรับประชาชน. เชียงใหม่ : นันทพันธ์, 2542.

พรณี ชูทัยเจนจิตร. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ แกรมมี่, 2538.

พรพิมล เอี่ยมนาครินทร์. พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ แกรมมี่, 2539.

พทญา สายหุ. การอบรมให้รู้ระเบียบสังคม. คณะรัฐศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

เพ็ญจันทร์ ประคัมมุท. ปฏิสัมพันธ์ของครอบครัวและชุมชนกับการเขื่อนปีวายเรือรัง การทบทวน
องค์ความรู้ สถานการณ์แลปจัยที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย, 2542.

ไพบูลย์ ดวงจันทร์. พฤติกรรมการบริโภคสูบ. กรุงเทพมหานคร : องค์การสังเคราะห์ทหารผ่านศึก,
2541.

ภาณุพงศ์ จิตะสมบัติ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มและติดสูบ. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ : มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2535.

มนิตร์ ศรีสุรภานนท์ และไพรัตน์ พฤกษาติคุณกร. โรคที่สัมพันธ์กับการใช้สาร. เชียงใหม่ : แสงศิลป์, 2542.

ขุวศี กาญจน์นัยจิติ และคณะ. เอกสารการสอนชุดวิชาครอบครัวและสิ่งแวดล้อม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2532.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.

วรารณ์ ตระกูลสกุล. จิตวิทยาการปรับตัว. กรุงเทพมหานคร : สำนักเรียนวิชาการ, 2543.

วิทยา พัฒเนรดา. เมืองดอยเต่าในอดีต เมืองดอยเต่า ดอยสูง น้ำใส เมืองลำไย. ลำพูน : ณัฐพลการ พิมพ์, 2545.

วิชัย โปษยินดา และคณะ. สุราในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. พฤกษ์ธรรมผู้บริโภค ฉบับพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2538.

ศรีเรือน แก้วกงวน. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

สุชา จันทร์เอน. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2540.

สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2539.

_____. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพาณิช, 2536.

_____. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2536.

สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย. ยาและสารสเปติดให้โทษ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช, 2541.

สมภพ เรืองศรีคุณ. ตำราจิตเวชศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : เรืองแก้วการพิมพ์, 2542.

2. บทความจากเว็บไซต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง. “ป้าจัยที่ส่งเสริมให้มีการเริ่มบริโภคแอลกอฮอล์”.

1 ตุลาคม 2508.

[\(1 December 2010\).](http://guru.sanook.com/search/knowledge_search.php?qt)

3. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/งานวิจัย

ปีะ ทองบ่าง. “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักเรียนอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอป้าน ไป่ จังหวัดราชบุรี”. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

รัชดาภรณ กาเววงศ์. “ความชุกในการเสพสุราของวัยรุ่นและพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว ตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพสุรา ในเขตถิ่นกำเนิดเมืองอ่อน จังหวัดเชียงใหม่”. หลักสูตรปริญญา พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

วัฒนา เพ็ชรสำราญ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายในเขตอำเภอถันและ จังหวัดอุตรดิตถ์”. การค้นคว้าอิสระสาธารณะสุขศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2551.

ศุภนัตร ประพนธ์ศิลป์. “พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย”. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

สุนันทา ศิริวاث. “การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสพสุราในจังหวัดแพร”. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.

หนึ่งฤทธิ์ มีสะอาด. “ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเบียร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพ- มหานคร”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2551.

4. สัมภาษณ์

สัมภาษณ์ พ่อชู ไชยวังค์, อายุ 78 ปี, บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่ 4 ต. โปงทุ่ง อ. ดอยเต่า จ. เชียงใหม่, วันที่ 4 สิงหาคม 2544.

สัมภาษณ์ ร.ต.อ. จำลองใจเย็น, อายุ 58 ปี, หน.ชป.ชมส. อ. ดอยเต่า จ. เชียงใหม่, วันที่ 25 สิงหาคม 2544.

5. เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

การปักครอง, กรม. ข้อมูลอำเภอเด่นและสำนักบริหาร กรมการปักครอง ปี 2551. (อัดสำเนา).

ประชญ บุณยวงศ์วิโรจน์, น.พ. ให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชน เพื่อให้สังคมทราบถึงปัญหาสุรา สำรวจ ถ้วนสุกดเมื่อปี 2544, (อัดสำเนา).

ประวัติวัดและหมู่บ้านในเขตนาท่วมแห่งอี้อนภูมิพล. งานประชุมเพลิงศพพระอธิการจำนำง ชุมชนชาว เจ้าอาวาสวัดศรีพิงชัย อ. ดอยเต่า จ. เชียงใหม่, 2-6 กรกฎาคม 2540, (อัดสำเนา).

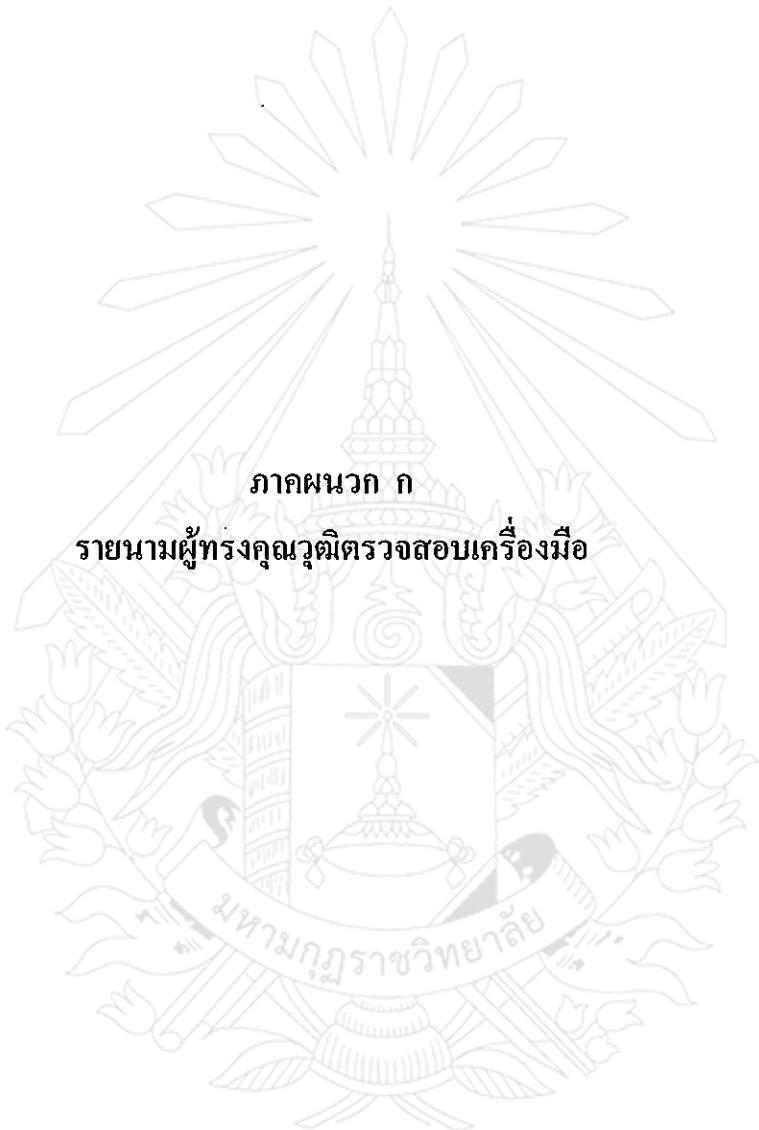
พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2546-2549). กรุงเทพมหานคร : สูตรไฟศาล,
2546, (อัสดง).

ภาควิชานวัตกรรม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. พระบลัด นุญธรรม ปุณณมนโน

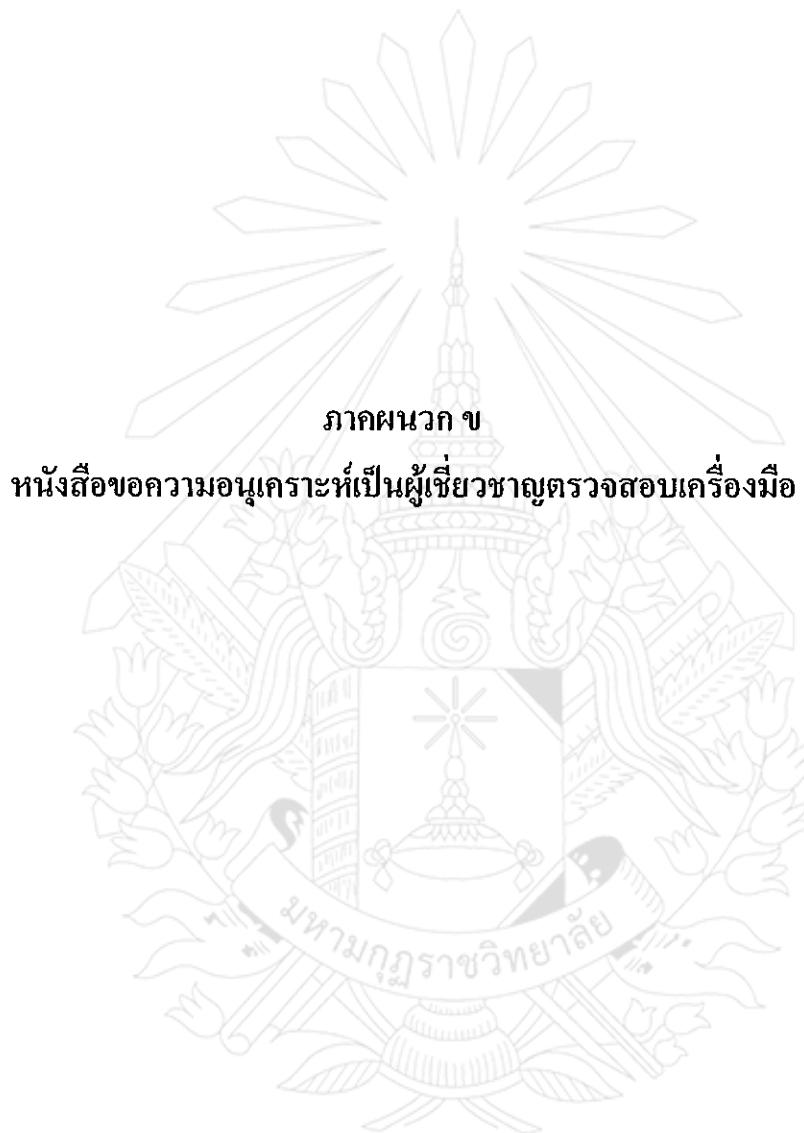
การศึกษา	น.ธ.เอก พช.บ., กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
	กศ.ม. บริหารการศึกษาม.ม.เรศวร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต มหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพียง วันพนียตระกูล

การศึกษา	น.ธ.เอก, ศม.บ., กศ.ม.,(บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเรศวร
ตำแหน่งปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายบุคคล สำนักงานวิทยาเขตล้านนา อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ขัยแสงวงศ์

การศึกษา	กศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(ประสานมิตร)
ตำแหน่งปัจจุบัน	อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (บาลี – สันสกฤต) จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหากรุราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคนวกฯ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14
 ที่ คช 6013(1.9)/599 วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2551
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5012203008 สาขาวิชาสังคมวิทยา ของมหาวิทยาลัยมหากุฏ- ราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประسنค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารวินิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภอตอยเต่า จังหวัด เชียงใหม่ ทั้งนี้นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์ และ ดร. ธรรมกูล ชำนาญ อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะรุณให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ที่ได้ฯ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวีรคัสดี สุรเมธี)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การคึกขานบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14
 ที่ ศธ 6013(1.9)/600 วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2551
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชี่ยน วันทดนีย์ตรากุล

ศูนย์การคึกขานบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช เป็นนักคึกขานระดับปริญญาโท รหัสนักคึกขาน 5012203008 สาขาวิชาสังคมวิทยา ของมหาวิทยาลัยมหากุฏิ-ราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักคึกขานผู้นี้มีความประสมควรเชิงคุณภาพในการทำวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งมูลฝ่ายน้อยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อําเภอดอยเต่า จังหวัด เชียงใหม่ ทั้งนักคึกขานผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์ และ ดร. ตรากุล ขำนาณ อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การคึกขานบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทำนจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ทำนจะโปรดให้แก่นักคึกขานผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวีรคัสดี สุรเมธี)

เลขานุการโครงการบัณฑิตคึกขาน

ศูนย์การคึกขานบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14
 ที่ ศธ 6013(1.9)/615 วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2551
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระปลัดบุญธรรม ปุณณามุ่น

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช เป็นนักศึกษาดับเบิลริกุณยาโท รหัสนักศึกษา 5012203008 สาขาวิชาสังคมวิทยา ของมหาวิทยาลัยมหากุฏ-ราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประسنค์จะขอเชิญท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดีมสุขของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภอตอยเต่า จังหวัด เชียงใหม่ ทั้งนี้นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร. แสนย์ สายศุภลักษณ์ และ ดร. ตระกูล ชำนาญ อาจารย์ที่ปรึกษา

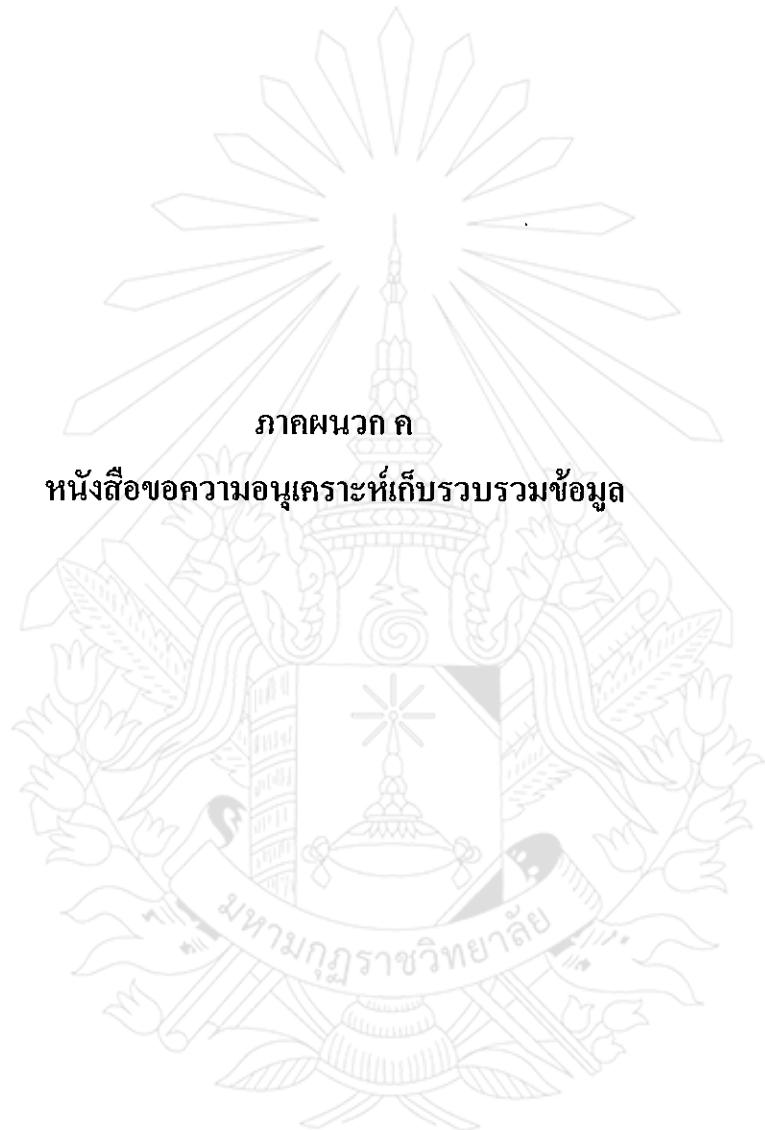
ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะรุณให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้เก้นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

 (พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาควิชาพัฒนาชุมชน

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คธ 6013(2.21)/061

มหาวิทยาลัยมหาสารകุณฑร์ วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ถนนหนาดป่าเกล้า ตำบลพะระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๕๓๖๒๔-๐๘๙๘๕-๖ โทรสาร : ๐-๕๓๖๒๔-๘๗๘๘
www.lanna.mbu.ac.th

30 มกราคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร กำนัลผู้ใหญ่บ้าน ตำบลท่าเดื่อ อ่ำเภอดอยต่อ จังหวัดเชียงใหม่

ด้วย นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารകุณฑร์ วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งสุราของวัยรุ่น :
ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อ่ำเภอดอยต่อ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (คณ.ม.) โดยมี ดร. แสนใจ สายศุภลักษณ์ และ ดร. ตระกูล ช้านาญ เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหาสารകุณฑร์ วิทยาเขตล้านนา จึงได้รับ
ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่เพื่อ
นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดตอกับบ้านด้วยตนเอง

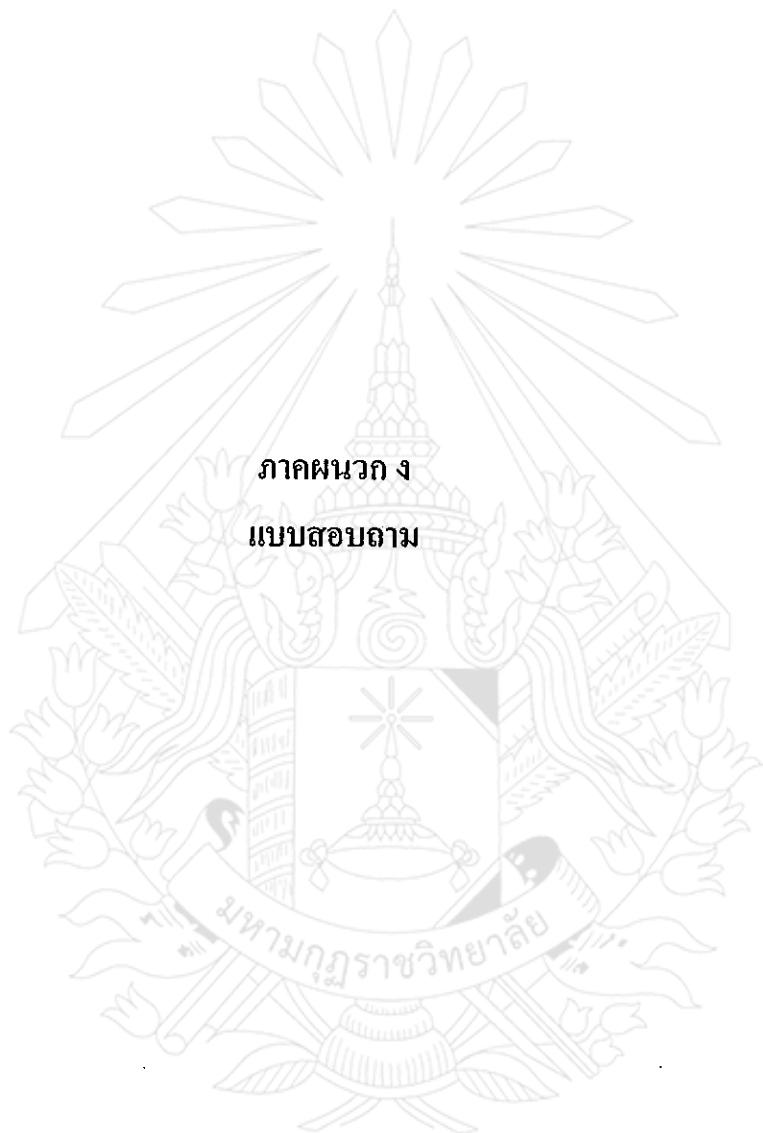
จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา มหาวิทยาลัยมหาสารകุณฑร์ วิทยาเขตล้านนา จึงได้รับ
ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่เพื่อ
นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดตอกับบ้านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวีรศักดิ์ สุรเมธี)

เลขาธุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

แบบสอบถาม

เรื่อง

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี
ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่**

*****

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ ระดับปริญญาโท หลักสูตร ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาคุณราชวิทยาลัย โดย มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ มี 2 ด้าน คือ

1. ด้านสังคม

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ตำบลท่าเดื่อ อำเภอโคดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

จึงขอความร่วมมือจากท่าน ได้โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ได้เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช)

นักศึกษาปริญญาโท

คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมวิทยา

มหาวิทยาลัยมหาคุณราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำรือแจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องวงเล็บ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

( ) 1. ชาย

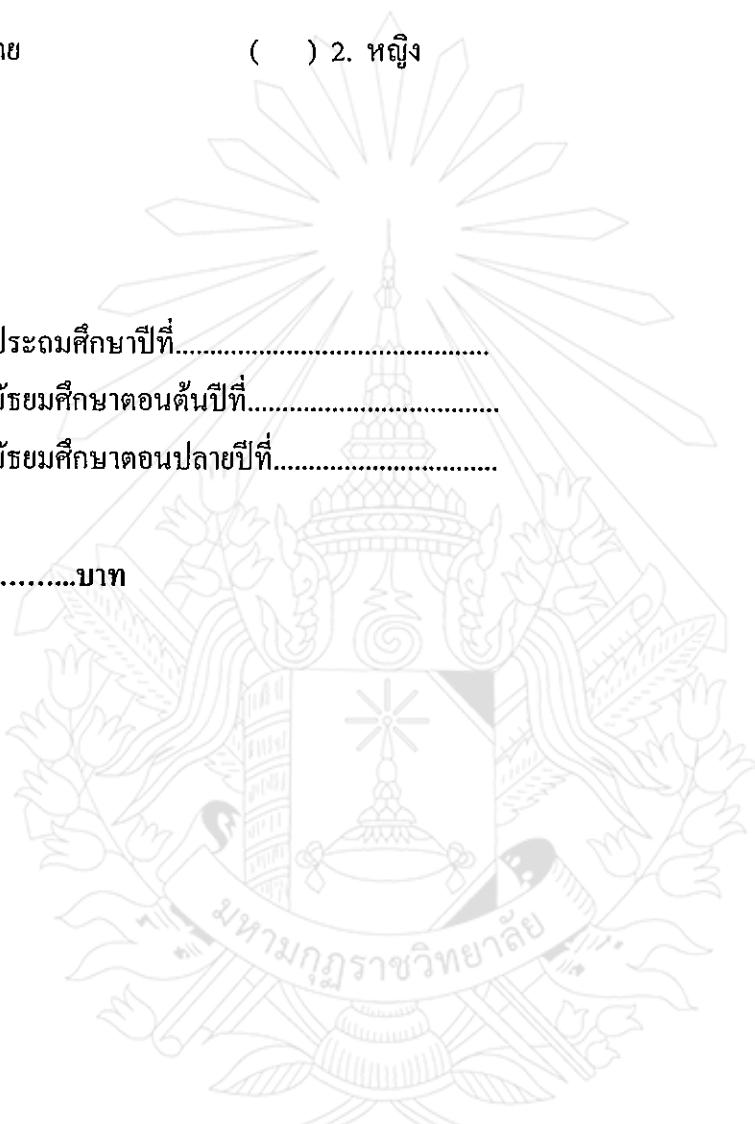
( ) 2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

- ( ) 1. จบชั้นประถมศึกษาปีที่.....
- ( ) 2. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่.....
- ( ) 3. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่.....

4. รายได้ต่อวัน.....บาท

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มสุราของวัยรุ่น ดำเนินทำได้ ข้อก่อด้อยเด่า จังหวัด เชียงใหม่

ในตอนนี้มี 3 ด้าน ให้ท่านแสดงความคิดเห็น คือ ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้าน ครอบครัว ปัจจัยทางด้านการคบเพื่อน ดังนี้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียง 1 ช่อง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านสังคม					
1.	ปัจจัยในการคุ้มสุราเพื่อยากลง					
2.	คุ้มสุราเพื่อมีปัจจัยทางกิจกรรมทางสังคม					
3.	คุ้มสุราเพื่อมีการโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ					
4.	ต้องการเที่ยวในสถานที่เพื่อนเพื่อการคุ้มสุรา					
5.	คุ้มสุราเพื่อราคากู๊ด					
6.	ต้องการเลียนแบบในโฆษณา					
	ด้านสังคม					
1.	สามารถหาซื้อสุราได้ในทุกร้านสะดวกซื้อ					
2.	หาซื้อและคุ้มสุราได้ตลอดเวลาที่ต้องการ					
3.	พ่อแม่ชอบคุ้มสุรา					
4.	ญาติชอบคุ้มสุรา					
5.	ครอบครัวซึ่งกันและกันให้คุ้มสุราในงานสังสรรค์					
6.	ครอบครัวมักจะใช้ไปซื้อสุรา					
7.	ครอบครัวไม่เคยห้ามท่านให้คุ้มสุรา					
8.	คุ้มสุราเพื่อต้องการมีเพื่อน					
	ด้านสิ่งแวดล้อม					
1.	คุ้มสุราเพื่อต้องการเอาชนะเพื่อน					
2.	เวลาที่บ้านมีงานมักมีการคุ้มสุรา					
3.	เพื่อนชวนคุ้มสุราไม่กล้าปฏิเสธ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4.	เห็นครอบครัวคั่มสุราเป็นประจำ					
5.	โฆษณาเกี่ยวกับสุราเป็นประจำ					
6.	เพื่อนมีเฟ้นเพราะการคั่มสุรา					
7.	เพื่อนคั่มสุราแล้วมีความสนุกสนาน					
8.	เห็นเพื่อนคั่มสุราเป็นประจำ					
9.	อยากลองคั่มสุรา เพราะต้องการรู้รสชาติ					
10.	งานสังสรรค์ต่าง ๆ มักมีการคั่มสุราทุกครั้ง					
11.	เพื่อนส่วนใหญ่มักคั่มสุรา					
12.	พ่อแม่คุณค่าให้หลูกรักเรียกเหลยหันไปคั่มสุรา					
ค้านสิ่งแวดล้อม						
1.	เครียดเรื่องการเรียนจึงหันไปคั่มสุรา					
2.	ขาดความรักจึงหันไปคั่มสุรา					
3.	คั่มสุราแล้วมีความเข้มแข็งและมั่นใจและมีอำนาจ ในตนเองมากขึ้น					
4.	อกหักจึงคั่มสุรา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการดีมสุราของวัยรุ่นตำบลท่าเดื่อ อำเภออดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

1. ด้านสังคม

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

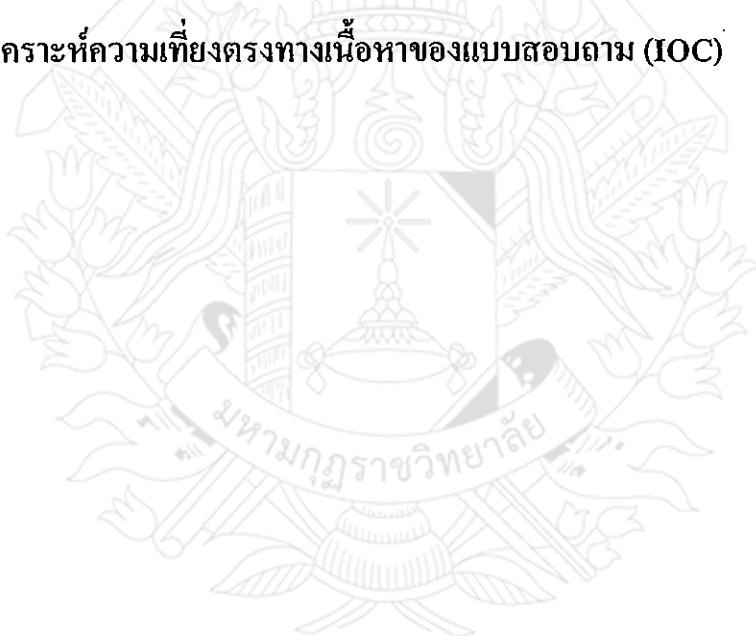
จักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก จ

แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC)

แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

ชื่อเรื่อง(วิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคุ้มครองสุราของวัยรุ่น :

ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลท่าเดื่อ อำเภออยุธยา จังหวัดเชียงใหม่ รหัส 5012203008

ชื่อนักศึกษา นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช รุ่นที่ 5 สาขาวิชา สังคมวิทยา

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่

1. ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจ ให้คะแนน (IOC)			ผลรวม คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ปัจจัยในการคั่มสุราเพราะอยากลอง	+1	+1	+1	1	
2. คั่มสุราเพราะมีปัจจัยทางกิจกรรมทางสังคม	+1	+1	+1	1	
3. คั่มสุราเพราะมีการโฆษณาตามสื่อต่างๆ	+1	+1	+1	1	
4. ต้องการเท่าน้ำยาตาของเพื่อนเพราะการคั่มสุรา	+1	+1	+1	1	
5. คั่มสุราเพราะราคาถูก	+1	0	+1	0.66	
6. ต้องการเลียนแบบในโฆษณา	+1	+1	+1	1	
7. สามารถห้ามสุราได้ในทุกรายละเอียด	+1	+1	+1	1	
8. หาซื้อและคั่มสุราได้ตลอดเวลาที่ต้องการ	+1	+1	+1	1	
9. พ่อแม่ชอบคั่มสุรา	+1	+1	+1	1	
10. ญาติชื่นชอบคั่มสุรา	+1	+1	+1	1	
11. ครอบครัวชักชวนให้คั่มสุราในงานสังสรรค์	+1	+1	+1	1	
12. ครอบครัวมักจะใช้ไปซื้อสุรา	+1	+1	+1	1	
13. ครอบครัวไม่เคยห้ามท่านให้คั่มสุรา	+1	+1	+1	1	
14. คั่มสุราเพราะต้องการมีเพื่อน	+1	+1	+1	1	
15. คั่มสุราเพราะต้องการเอาชนะเพื่อน	+1	0	+1	0.66	
16. เวลาที่บ้านมีงานมักมีการคั่มสุรา	+1	+1	+1	1	
17. เพื่อนชวนคั่มสุราไม่กล้าปฏิเสธ	+1	+1	+1	1	
18. เห็นครอบครัวคั่มสุราเป็นประจำ	+1	+1	+1	1	
19. โฆษณาเกี่ยวกับสุราเป็นประจำ	+1	+1	+1	1	
20. เพื่อนมีแพนเพราะการคั่มสุรา	+1	+1	+1	1	
21. เพื่อนคั่มสุราแล้วมีความสนุกสนาน	+1	+1	+1	1	
22. เห็นเพื่อนคั่มสุราเป็นประจำ	+1	+1	+1	1	
23. อยาكلองคั่มสุราเพราะต้องการรู้รสชาติ	+1	+1	+1	1	
24. งานสังสรรค์ต่างๆ มักมีการคั่มสุราทุกครั้ง	+1	+1	+1	1	
25. เพื่อนส่วนใหญ่มักคั่มสุรา	+1	0	+1	0.66	

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ให้คะแนน (IOC)			ผลรวม คะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26. พ่อแม่คุณ่าให้ให้ลูกเครียดเลยหันไปคิ่มสุรา	+1	+1	+1	1	
27. เครียดเรื่องการเรียนจึงหันไปคิ่มสุรา	+1	+1	+1	1	
28. ขาดความรักจึงหันไปคิ่มสุรา	+1	+1	+1	1	
29. คิ่มสุราแล้วมีความเข้มแข็งและมั่นใจและมี อำนาจในคนอื่นมากขึ้น	+1	+1	+1	1	
30. อกหักจึงคิ่มสุรา	+1	+1	+1	1	
รวม	30	27	30	0.97	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นานาสุก
 วัน เดือน ปี เกิด : นายจักรกฤษณ์ วงศ์เทเวช
 ชาติ/ภูมิ : วันที่ 18 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2525
 ที่อยู่ปัจจุบัน : จังหวัดเชียงใหม่
 บ้านเลขที่ 115 ตำบลท่าเดื่อ อำเภอคออย จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษา

พ.ศ. 2548 : ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 ตามโครงการรับสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน

พ.ศ. 2552 : กรุงอัคราจั่ง โรงเรียนนิมพลวิทยา
 : โรงเรียนนิมพลวิทยา ตำบลมีดก้า อำเภอคออย จังหวัด
 เชียงใหม่